

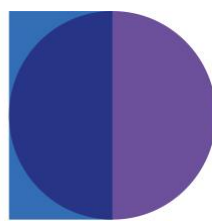
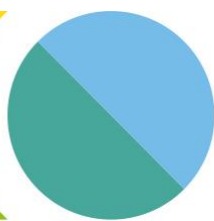

JAARSTUKKEN 2023

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag	1
Jaarrekening	53
A Balans	54
B Staat van baten en laten	55
C Kasstroomoverzicht	56
D Grondslagen	57
E Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	63
F Overzicht verbonden partijen	70
G Model G: verantwoording subsidies	71
H WNT Overzicht	72
I Bestemming van het resultaat	75
J Gebeurtenissen na balansdatum	75
K Ondertekening van de jaarrekening	75
Overige gegevens	76
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	77
Gegevens over de rechtspersoon	82

Stichting
Katholiek
Onderwijs
Drimmelen

Bestuursverslag 2023

Verslag intern toezicht 2023

SKOD
vormt je

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	5
1. De schoolorganisatie	7
1.1 Profiel	7
1.1.1 Onze missie	7
1.1.2 Ons gewaagd doel.....	7
1.1.3 Merkverhaal	7
1.1.4 Strategisch beleidsplan	8
1.1.5 Toegankelijkheid en toelating	9
1.2 Organisatie.....	9
1.2.1 Contactgegevens.....	9
1.2.2 Bestuur.....	9
1.2.3 Scholen	10
1.2.4 Organisatiestructuur	10
1.2.5 De gemeenschappelijke medezeggenschap	11
1.2.6 Horizontale dialoog en verbonden partijen.....	11
1.2.7 Klachtenbehandeling.....	12
1.2.8 Juridische structuur	12
1.2.9 Governance.....	12
1.2.10 Functiescheiding	13
1.2.11 Code Goed Bestuur	13
2. Verantwoording van het beleid	14
2.1 Jaarplan 2023 en evaluatie	14
2.2 Onderwijs en Kwaliteit	15
2.2.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg	15
2.2.2 Doelen en resultaten.....	17
2.2.3 Overige ontwikkelingen	17
2.2.4 Onderwijsresultaten.....	18
2.2.5 Onderwijs aan nieuwkomers	19
2.2.6 Internationalisering	19
2.2.7 Onderzoek.....	20
2.2.8 Inspectie	20
2.2.9 Visitatie.....	20

2.2.10 Passend Onderwijs	20
2.2.11 Nationaal Programma Onderwijs.....	20
2.2.12 Sociale veiligheid.....	22
2.2.13 Subsidie verbetering basisvaardigheden	22
2.3 Personeel en Professionalisering	22
2.3.1 Doelen en resultaten.....	22
2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen	23
2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis	23
2.3.4 Uitkeringen na ontslag	24
2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders.....	24
2.3.6 Strategisch personeelsbeleid	25
2.3.7 Aanpak werkdruk	25
2.4 Huisvesting en Facilitaire zaken	25
2.4.1 Doelen en resultaten.....	25
2.4.2 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.....	26
2.4.3 Toekomstige ontwikkelingen	26
2.5 Financieel beleid.....	27
2.5.1 Doelen en resultaten.....	27
2.5.2 Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting	27
2.5.3 Toekomstige ontwikkelingen	28
2.5.4 Investeringsbeleid	28
2.5.5 Treasury	28
2.5.6 Allocatie van middelen	29
2.5.7 Onderwijsachterstandsmiddelen	30
2.5.8 Planning en Controlecyclus	30
2.6 Continuïteitsparagraaf	31
2.6.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem (B1)	31
2.6.2 Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)	32
2.6.3 Toelichting beroepsprocedure te lage bekostiging augustus-december 2022	34
2.6.4 Informatiebeveiliging en privacy (IBP) (B3)	34
3. Verantwoording van de financiën	36
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	36
3.1.1 Leerlingen	36
3.1.2 FTE (teldatum 31-12-2023).....	36
3.2 Staat van baten en lasten en balans	37

3.2.1 Staat van baten en lasten.....	37
3.2.2 Toelichting op de reguliere exploitatie	37
3.2.3 Balans in meerjarig perspectief	41
3.2.4 Toelichting op balans 2023.....	41
3.3 Financiële positie.....	43
3.3.1 Kengetallen	43
3.3.2 Toelichting op de financiële positie	43
4. Ondertekening door het CvB.....	46
5. Verslag intern toezicht.....	47
5.1 Inleiding	47
5.2 Samenstelling Raad van Toezicht	47
5.3 Visie op toezicht	48
5.4 Taken en verantwoordelijkheden	49
5.4.1 Bereiken van de doelen	49
5.4.2 Voldoen aan wettelijke verplichtingen	49
5.4.3 Rechtmatige verwerving van middelen en rechtmatige en doelmatige bestemming en aanwending van middelen;.....	50
5.4.4 Aanwijzen accountant	50
5.4.5 Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan	50
5.4.6 Klankbord van CvB.....	50
5.5 Commissies.....	51
5.5.1 Commissie onderwijs- en kwaliteit:	51
5.5.2 Auditcommissie:.....	51
5.5.3 Remuneratiecommissie:	52
5.6 Overlegvormen	52
5.7 Continuïteit van ontwikkelingen.....	52

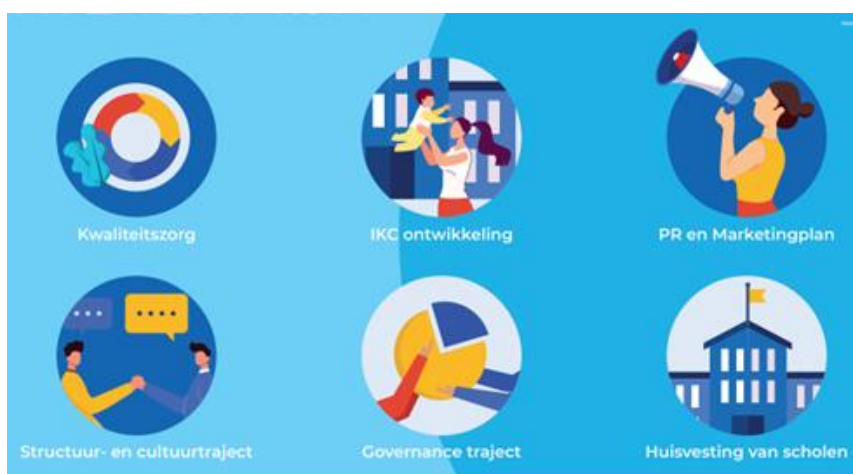
Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het bestuursverslag met jaarrekening en verslag intern toezicht over 2023.

Het afgelopen kalenderjaar heeft SKOD weer gedegen verder gewerkt aan het ontwikkelen van het onderwijs voor onze leerlingen. We hebben dankzij de inzet van al onze professionals als onderwijsorganisatie flinke stappen gezet in professionaliteit en kwaliteit. Hoewel ook in onze regio de effecten van het lerarentekort steeds meer voelbaar worden en we de effecten van de pandemie van de afgelopen jaren nog niet helemaal van ons afgeschud hebben, kunnen we met een gerust hart zeggen dat we in grote lijnen hebben kunnen waarmaken waar we samen voor staan: *'Samen onderweg naar een mooie en gelukkige toekomst'*.

Vanuit de in de 100-dagen analyse geprioriteerde strategische wensen is de ontwikkeling binnen SKOD vormgegeven. Daarbij heeft het accent gelegen op deze speerpunten;

In het jaarplan van 2023 is verder toegelicht wat de ontwikkeling van die speerpunten behelst en in de evaluatie van het jaarplan 2023 is terug te vinden dat we er in grote lijnen in geslaagd zijn die ontwikkeling vorm te geven.

Zo hebben we in 2023 het kwaliteitsbeleid vormgegeven en een verbeterplan opgesteld om de onderwijskwaliteit op onze scholen verder te versterken. We hebben in 2023 een nieuw merkverhaal geschreven met het daarbij horende eigentijdse logo en nieuwe huisstijl. Daarnaast zijn we ver gevorderd met het vormgeven van de 'werken bij SKOD' campagne die in Q1 2024 zal worden uitgerold. We hebben onderzoek gedaan naar IKC vorming en duurzame en frisse huisvesting. Ook hebben we grote stappen gezet om de structuur van de organisatie te versterken zodat er een heldere en duidelijke rolverdeling ontstaat en iedereen professioneel eigenaarschap kan dragen over die rol.

In 2023 konden we reken op het laatste deel van een forse financiële impuls van de Rijksoverheid in de vorm van NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs). In totaal maakte het kabinet zo'n 8,5 miljard euro vrij voor het wegwerken van opgelopen achterstanden in het onderwijs als gevolg van de Coronapandemie. Daarvan is meer dan de helft beschikbaar gesteld voor het funderende onderwijs (PO en VO). Ook voor SKOD

betekende dat een welkome aanvulling op de beschikbare middelen, waarmee we extra inzet konden bekostigen voor kinderen die dat nodig hebben en die door de effecten van de Coronacrisis (scholensluiting, afstandsonderwijs, effecten op cognitief en/of sociaal-emotioneel vlak) een vorm van achterstand hebben opgelopen.

Er zijn vanuit de overheid aanvullende subsidies verstrekt om de basisvaardigheden van leerlingen te versterken, deze subsidie heeft één van onze scholen ontvangen. We werken in dit kader samen met het Dongemond College en stichting Uniek in een bijzonder project waarmee we de basisvaardigheden van de gehele regio willen versterken.

In 2023 zijn we gestart met een relatief nieuw management in de organisatie. We hebben het gehele jaar met een vaste groep mensen kunnen werken aan de ontwikkeling van SKOD. Deze stabiele basis gaat ons de komende tijd helpen om de ingezette ontwikkelingsgerichte lijn verder voort te zetten.

Ik wens u veel leesplezier,

Olivier Vermeulen - College van Bestuur SKOD

1. De schoolorganisatie

1.1 Profiel

1.1.1 Onze missie

Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen (SKOD) is een organisatie voor katholiek primair onderwijs. Onze scholen zijn onderdeel van de leefgemeenschap van de kinderen. Wij geven richting, ruimte en ruggeleuning aan kinderen om hun talenten te ontdekken en te versterken. Op deze manier stimuleren wij elk kind zich te ontwikkelen tot een zelfbewuste, bekwame, initiatiefrijke en verantwoordelijke wereldburger.

1.1.2 Ons gewaagd doel

De komende vijf jaar willen we:

- Ons onderwijs modern houden door onze lesmanieren door te ontwikkelen en de digitale middelen nog beter te gebruiken;
- Burgerschap verder ontwikkelen door nog meer verbinding met de lokale gemeenschap aan te gaan;
- De doorgaande ontwikkeling van 2 t/m 12 verder ontwikkelen i.s.m. de opvangpartner;
- Meer aandacht in het curriculum voor de ontwikkeling van softskills bij leerlingen.

1.1.3 Merkverhaal

In 2023 heeft SKOD een nieuw merkverhaal met daarbij horende merkwaarden beschreven met als slogan:

SKOD vormt je.

Deze belofte benadrukt de persoonlijke ontwikkeling die we bieden om de allerbeste versie van jezelf te zijn en te blijven. Het draait om jou, met SKOD die achter je staat en je verder helpt. Daarnaast vertelt het ook iets over wat onze scholen doen met de kinderen die er les krijgen. Daar wordt namelijk de basis gelegd voor je persoonlijkheid, hoe je in het leven staat en wat jouw waarden zijn. **SKOD vormt je.**

We onderscheiden daarbij de volgende **merkwaarden**:

Wij blijven persoonlijk ontwikkelen

Vanaf het moment dat je bij SKOD binnenkomt, begeleiden we je persoonlijk richting de beste versie van jezelf. En dat stopt niet na je proeftijd of als je als stagiair een contract aangeboden krijgt. Ook als stichting zijn we continu in ontwikkeling. Kijken vooruit. Kijken elke dag naar wat er beter kan en hoe het beter kan. Beter voor onze scholen, beter voor onze medewerkers en daardoor beter voor onze kinderen.

Wij geven vrijheid en vertrouwen

Bij SKOD kan en mag iedereen zichzelf zijn. Autonomie vinden we belangrijk, voor onze scholen en iedereen die erin werkt en leert. Dat geeft vrijheid en vertrouwen om binnen onze visie de dingen op jouw eigen manier te doen. Met de geruststellende wetenschap dat we altijd voor onze collega's klaar staan als ze ons nodig hebben. Als we iets beloven komen we het ook na.

Wij zijn een stabiele, verbindende factor

SKOD is altijd dichtbij. Zoekt de verbinding met elkaar en haar omgeving. Op een toegankelijke manier helpen we elkaar om verder te komen. We zijn de grootste aanbieder van basisonderwijs in de gemeente Drimmelen en zoeken dan ook actief naar samenwerkingen met de gemeente, het voortgezet onderwijs, kinderopvang, lokale verenigingen en bedrijfsleven. We blijven stabiel, omdat we altijd in beweging zijn.

Wij waarderen ieders inzet

Natuurlijk is de CAO overal hetzelfde, maar wij zorgen ervoor dat je je meer dan welkom voelt bij SKOD. Dat zit hem in de kleine dingen die onze grote waardering uitspreken. Er wordt namelijk heel erg hard gewerkt door iedereen bij SKOD en dat wordt gezien. Persoonlijke aandacht die we intern geven, stralen we extern uit en geeft ons de goede naam die we als werkgever hebben in de regio.

Wij zijn enthousiast en ondernemend

Door onze kleinschaligheid zijn we wendbaar en in staat om de kansen die we zien ook meteen te pakken. Dat doen we dan ook vol enthousiasme. Op persoonlijke wijze, met heel korte lijntjes. We luisteren naar elkaars ideeën en doen er ook iets mee. We zijn niet bang om te investeren in goede ideeën of mensen. Inspireren elkaar met veel humor en plezier om te blijven ontwikkelen.

1.1.4 Strategisch beleidsplan

In ons strategisch beleidsplan spreken wij van 'goed onderwijs', 'goed personeel' en 'goede organisatie'.

Goed onderwijs

"Wij willen voor onze kinderen het best mogelijke onderwijs. Onderwijs dat zich richt op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Samen dragen we bij aan een mooiere en betere wereld en het eigen welbevinden. We laten kinderen met een brede ontwikkeling de maatschappij in gaan, zodat zij goed kunnen functioneren gericht naar zichzelf, een ander en de maatschappij. Hierdoor dragen wij bij aan gelukkige kinderen in een gelukkige wereld."

Goed personeel

"Voor goed onderwijs is goed personeel nodig. Het personeel van SKOD doet vooral aanspraak op eigen kennis, vaardigheden en kwaliteiten. Zij brengen deze in, ten behoeve van de ontwikkeling van kinderen en de organisatie. Hiervoor blijft het SKOD-personeel zich altijd ontwikkelen door:

- het verrijken van eigen kennis en vaardigheden;
- nieuwsgierig te blijven;
- initiatief te nemen;
- durf te vragen;
- samen te leren."

Goede organisatie

"Voor kinderen betekent goed organiseren een fijne plek; waar je welkom bent, je gekend wordt, je volop kansen hebt om (samen) te spelen en te ontwikkelen. Een inspirerende en leerrijke omgeving waar structuur en ruimte samengaan. Voor personeel betekent goed organiseren een inspirerende werkomgeving waarbij doelen, taken en verantwoordelijkheden

duidelijk en passend zijn. De structuur is duidelijk en de informatie en communicatie toegankelijk en transparant."

De manier waarop wij uitvoer geven aan het strategisch beleidsplan wordt vooral bepaald door de richting (sturing) en de gestelde kaders. We beschrijven deze hieronder in drie thema's: (aan)sturing, mens & cultuur en organisatie & processen.

Visie op (aan)sturing

De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de eigen school en samen met de staf collegiaal verantwoordelijk voor de ontwikkelingen van SKOD als organisatie. We geven leiding vanuit de '3 R-en': Richting, Ruimte, Ruggesteun en leggen actief verantwoording af. De voorkeursstijl is een coachende stijl van leidinggeven.

Visie op mens & cultuur

Wij streven een klimaat na waarin we vooral vertrouwen op het vakmanschap van de professional. We gaan uit van vertrouwen, verantwoordelijkheid, verbinden en ondernemen zoals hiervoor al toegelicht. We laten ons inspireren door het Rijnlandse denken.

Visie op organisatie en processen

SKOD is een platte organisatie: we werken met weinig lagen en hebben korte lijnen. Het primaire proces is het uitgangspunt bij het inrichten van de organisatie. Om de professional hier goed op aan te laten sluiten leggen we verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie. Onze scholen, de staf en het bestuur leggen via de planning & control cyclus verantwoording af over de behaalde resultaten. De bestuurder van SKOD is eindverantwoordelijk voor de stichting en haar scholen. De filosofie zoals beschreven is ook leidend voor het handelen van de bestuurder. Het strategisch beleidsplan is [hier](#) te vinden.

1.1.5 Toegankelijkheid en toelating

In beginsel worden alle leerlingen die op een SKOD-school worden aangemeld toegelaten op voorwaarde dat de ouders of wettelijk vertegenwoordigers onze doelstellingen, regels en afspraken respecteren. [Hier](#) is het toelatingsbeleid te vinden.

1.2 Organisatie

1.2.1 Contactgegevens

Naam:	Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen (SKOD)
Bestuursnummer:	43967
Bezoekadres:	Romboutsstraat 72, 4921 EJ Made
Postadres:	Postbus 23, 4920 AA Made
Telefoonnummer:	0162-684990
E-mail:	info@skod.org
Website:	www.skod.org

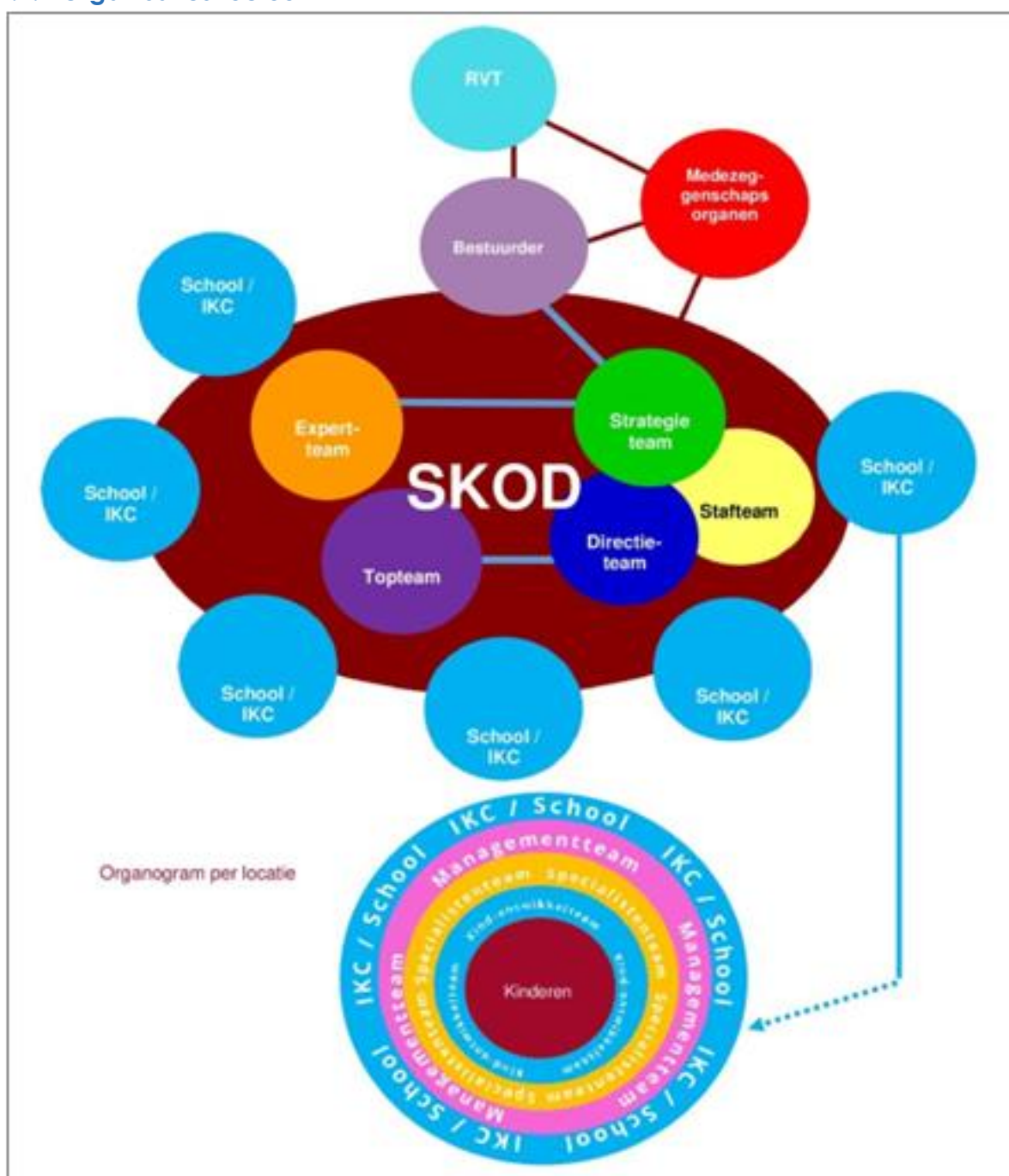
1.2.2 Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald	Aandachtsgebieden of commissies
O. M. Vermeulen	College van Bestuur	Voorzitter OhnO! Jazzband	n.v.t.

1.2.3 Scholen

BRIN	Naam school	Website school
03VX	Basisschool De Elsenhof	www.elsenhof.nl
04UF	Basisschool De Stuifhoek	www.stuifhoek.nl
06IE	Basisschool Zonzeel	www.zonzeel.nl
07NK	Basisschool Den Duin	www.denduin.nl
08LH	Basisschool Zeggewijzer	www.zeggewijzer.nl
08WR	Basisschool De Lage Weide	www.delageweide.nl

1.2.4 Organisatiestructuur

1.2.5 De gemeenschappelijke medezeggenschap

De GMR vertegenwoordigt het personeel en de ouders in kwesties op bovenschools niveau binnen SKOD op grond van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Op schoolniveau functioneert een MR. Van alle scholen binnen de stichting hebben, volgens het reglement, één ouder en één personeelslid zitting in de GMR. Het jaarverslag van de GMR 2022-2023 is [hier](#) te lezen.

1.2.6 Horizontale dialoog en verbonden partijen

In het kader van de horizontale verantwoording en code goed bestuur wordt dit bestuursverslag op de website van SKOD geplaatst. Daarnaast stelt het bestuur dit verslag integraal ter beschikking aan de MR-en en de GMR.

Het bevoegd gezag stelt het financieel jaarverslag integraal ter beschikking van de GMR ter verantwoording van het financieel beleid. Het financieel verslag van de scholen wordt integraal ter beschikking gesteld aan de MR-en van de betreffende scholen.

In de schoolgidsen worden de resultaten van de eindtoets, de doorstroom gegevens van de leerlingen van groep 8 naar het voortgezet onderwijs en de onderwijskundige ontwikkelingen gepubliceerd. Met enige regelmaat worden op bestuur en schoolniveau nieuwsbrieven uitgegeven waarin ouders en medewerkers geïnformeerd worden over de voortgang van ontwikkelingen op onderwijskundig, personeel of financieel gebied. Voor alle medewerkers van SKOD worden nieuwsberichten met regelmaat via Sharepoint verspreid. Inspectierapporten worden integraal ter beschikking gesteld aan de MR-en van de school. Deze worden ook in samenvatting opgenomen in de schoolgids. Het bestuur van SKOD handelt in voorkomende gevallen overeenkomstig de code goed bestuur zoals die is geformuleerd door de PO-raad.

Organisatie of groep	Beknorte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
RSV Breda e.o. PO 30-03	RSV is het samenwerkingsverband waar SKOD mee te maken heeft. We werken samen in de werkeenheid Drimmelen, op de scholen, maar ook in de organisatie van het samenwerkingsverband, waarbij het bestuur zitting heeft in de ledenvergadering van RSV.
Kibeo	Kibeo is de huidige opvangpartner van SKOD. Wij hebben nauwe samenwerking op de locaties en op bestuurlijk niveau teneinde te komen tot een IKC op iedere locatie van SKOD.
Gemeente Drimmelen	Er is veelvuldig overleg met de gemeente. Zowel contactmomenten tussen bestuur, wethouder en beleidsambtenaren als samenwerking in verschillende projecten spelen daarbij een rol. SKOD acht de relatie met de gemeente van groot belang en onderhoudt die dan ook. SKOD participeert uiteraard in de LEA.
GMR	Vanzelfsprekend is de GMR een belangrijke gesprekspartner voor het bestuur van SKOD. Via de GMR is tegenspraak geregeld. De GMR heeft een belangrijke rol bij het tot stand komen en vaststellen van cruciale beleidsstukken. Het contact met de GMR verloopt kritisch opbouwend en levert een goede bijdrage aan SKOD.
Inspectie	De onderwijs inspectie is een belangrijke gesprekspartner van SKOD. Incidenteel is er contact tussen SKOD en de onderwijsinspectie. Daarnaast zijn er periodieke bezoeken van de inspectie aan de scholen en aan het bestuur.
Ouders	SKOD en haar scholen communiceren regelmatig met ouders. Naast de nieuwsbrieven kan hierbij ook gedacht worden aan tevredenheidsenquêtes. SKOD legt op verschillende wijzen verantwoording af aan ouders.

Medewerkers SKOD	SKOD betreft haar medewerkers op allerlei vlakken. Zo gebruiken we onze ICT- systemen om nieuwsberichten te verspreiden en informatie vindbaar te maken. Maar ook in allerlei werkgroepen en samenwerkingsverbanden worden de medewerkers van SKOD in de gelegenheid gesteld om mee te denken, vorm te geven aan en om mee te beslissen.
Dongemond College	De middelbare school in de regio is het Dongemond College. SKOD heeft verschillende samenwerkingsvormen zoals een plusklas en een doeklas. We onderzoeken de mogelijkheden voor een leergang 10-14. En we onderzoeken of samen op kunnen trekken in het bestrijden van onderwijsachterstanden. Het bestuur van SKOD heeft een informele intervisie structuur opgezet met het bestuur van het Dongemond en van Uniek.
BOVO	Alle onderwijsbesturen uit de omgeving vormen samen het BOVO. In dit verband worden allerlei zaken besproken die op lokaal/regionaal niveau spelen.
Avans	We hebben nauwe contacten met Avans in Breda, en dan met name de PABO. Deze samenwerking is erop gericht een goede leerplek te bieden voor studenten. Nevendoelen zijn het op de kaart zetten van SKOD als goede werkgever en het aantrekken van nieuw personeel.

1.2.7 Klachtenbehandeling

SKOD is aangesloten bij de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs. Het adres is: Postbus 82324, 2508 EH Den Haag, tel. 070 – 392 55 08.

In de periode van het kalenderjaar 2023 hebben zich geen klachten voorgedaan op het gebied van geweldpleging, of seksueel misbruik. Er is één klacht ingediend bij de klachtencommissie en is als zodanig voor de commissie behandeld. SKOD is daarbij in het gelijk gesteld. Er zijn enkele klachten bij het CvB binnengekomen omtrent het aannamebeleid. Deze klachten zijn afgehandeld door het CvB. De klachtenregeling staat [hier](#) gepubliceerd op onze website.

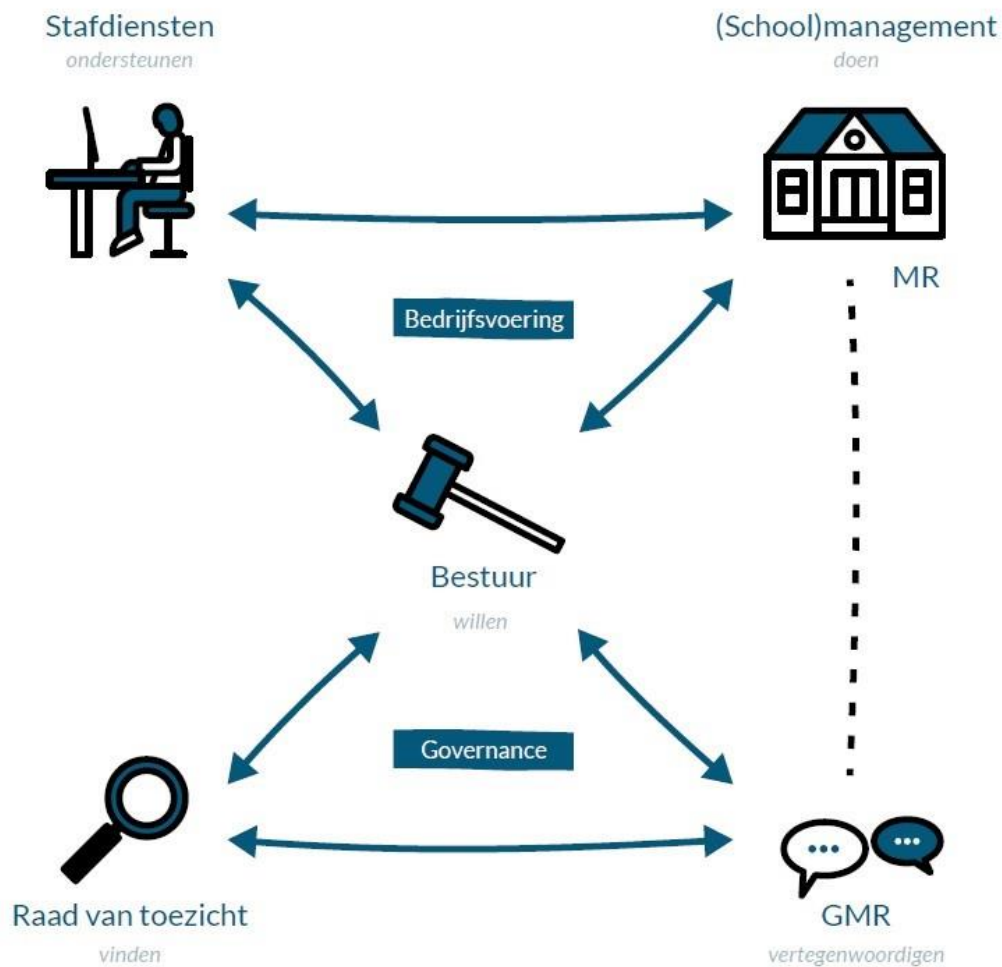
1.2.8 Juridische structuur

SKOD is een stichting.

1.2.9 Governance

In 2021 is er een governancetraject onder leiding van Apex Advies opgestart. Dit traject heeft doorgelopen tijdens de bestuurswisselingen in 2022 en is afgerond in december 2022. De opbrengst van dit proces is in het vernieuwde bestuursmodel geplaatst. In dit beleidsstuk is de governance structuur van SKOD toegelicht waarbij de positie en rol van RvT en CvB helder zijn afgebakend. In 2023 heeft SKOD in verschillende geledingen stilgestaan bij dit beleid en de effecten daarvan voor het handelen van de professionals in de organisatie. Dit heeft als gevolg gehad dat dit beleid in de praktijk wordt nageleefd. Dit is echter een onderwerp dat blijvend aandacht verdient. In 2023 is er hard gewerkt om allerlei bijlagen bij het bestuursmodel gereed te krijgen. Dat heeft ertoe geleid dat het bestuursmodel met het meerendeel van de bijlagen in december 2023 is vastgesteld en goedgekeurd. De overige bijlagen worden in Q1 2024 vastgesteld.

Onderstaande afbeelding is leidend bij de governance van SKOD.

1.2.10 Functiescheiding

Binnen SKOD is er een scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Er is sprake van een Raad van Toezicht model (two-tier). Hiermee volgen we de Code Goed Bestuur.

1.2.11 Code Goed Bestuur

In de Code Goed Bestuur zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. SKOD handhaaft deze code.

In 2022 heeft SKOD een nieuw bestuursmodel opgesteld, hierin is tevens het management statuut opgenomen. Hierin is ook het informatieprotocol opgenomen. Dit document ligt ter inzage op het bestuurskantoor van SKOD.

In de Code Goed Bestuur zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. SKOD handhaaft deze code.

2. Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk wordt het gevoerde beleid verantwoord voor een aantal verschillende beleidsterreinen. In de eerste paragraaf zal het jaarplan van 2023 en de evaluatie daarop worden weergegeven. Vervolgens zal er specifiek ingegaan worden op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & Kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, Financieel beleid.

2.1 Jaarplan 2023 en evaluatie

In kalenderjaar 2023 heeft SKOD aan de hand van het strategisch beleidsplan en de aanvullende 100-dagen analyse werkgroepen ingericht die zich bezighouden met specifieke beleidsterreinen. Hieronder volgt een samenvatting van het jaarplan 2023 en de evaluatie daarvan.

In het jaarplan van 2023 had SKOD vijftien ontwikkelpunten benoemd. Elf punten zijn volledig behaald, 3 zijn deels behaald en 1 is nog niet behaald. De ontwikkelpunten zijn hieronder schematisch weergegeven.

Goed onderwijs			
Domein	Subdomein	Onderwerp	
Visie op onderwijs	Aanbod	Burgerschap	
Visie op kwaliteitszorg	Visie op kwaliteitsbeleid	SKOD standaarden	
	Visie op kwaliteitscultuur	Scholing	
		P&C cyclus	
Korte toelichting Binnen het thema goed onderwijs is er nog niet genoeg voortgang in het opstellen van het beleid burgerschap. Er worden tal van activiteiten ontplooid die binnen het domein burgerschap vallen, dit moet echter nog beredeneerd op papier gezet worden. Dit wordt een belangrijk aandachtspunt in 2024. Er is een grote ontwikkeling gerealiseerd in het kwaliteitsbeleid. SKOD en haar scholen zijn toegerust om stelselmatig de kwaliteit van het onderwijs te evalueren en verbetervoorstellen te bepalen. Dit leidt tot versterking van het onderwijs voor de leerlingen van SKOD.			
Goed personeel			
Domein	Subdomein	Onderwerp	
Werving	PR en Marketing	Toegevoegde waarde	
		Marketingplan	
Organisatie	Formatieplan	Bestuurs-formatieplan	
Korte toelichting SKOD begint steeds meer op de kaart te staan. Er zijn stappen gezet in de PR en Marketing die SKOD wil voeren om zich als aantrekkelijke werkgever te presenteren. Dit moet gaan leiden tot een toestroom van werknemers. Vervolgacties gaan naar het jaarplan 2024. Het formatieplan is versterkt, waardoor beter inzichtelijk is welke beleidsrijke keuzes gemaakt worden met betrekking tot de bovenschoolse inzet.			
Goede organisatie			
Domein	Subdomein	Onderwerp	
Cultuur en structuur strategieteam	Positie / rollen	Visie	
	P&C cyclus	Jaarplanning	
IKC ontwikkeling	Visie op IKC vorming	Visie per locatie	

Financiën	Externe diensten	Van Oers en Ijk	
	P&C cyclus	T-rapportage	
Huisvesting	Groen en fris	Energie en ventilatie	
	IHP Terheijden	Invloed SKOD	
Governance	Bestuur RvT	Uitrol beleid	

Korte toelichting

De rollen en posities van de verschillende functies binnen SKOD zijn dit jaar helder op papier gekomen. Daarnaast zijn er trajecten uitgevoerd om het gedrag van de mensen in de organisatie aan te laten sluiten bij datgene dat in het beleid bepaald is. Dit leidt tot een prettigere samenwerking waarbij duidelijk is wie welke rol heeft. Bedrijfsmatige processen zijn uitgelijnd, waardoor er een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering ontstaan is. De visie op de IKC partner is een proces dat nog afgerond moet worden. Dit moet ertoe leiden dat helder wordt met welke partner we een langdurige samenwerking aangaan en hoe we structureel kunnen gaan bouwen aan het IKC van de toekomst. De gebouwen van de scholen zijn onderzocht, zodat bepaald kan worden welke investeringen er gedaan kunnen gaan worden in het versterken van het binnenklimaat en het duurzame karakter van de gebouwen. Dit gaat effect hebben op onze werknemers en leerlingen, alsmede de exploitatie van de gebouwen.

2.2 Onderwijs en Kwaliteit

2.2.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Verdieping van de beschrijving van de SKOD-visie op kwaliteit

In vervolg op de in 2022 geformuleerde SKOD-visie op kwaliteit is er in 2023 een aanvullende inhoudelijke stap gezet in het kwaliteitsbeleid op stichtingsniveau. Deze stap bestaat uit een verdere inhoudelijke uitwerking en verdieping van een SKOD-visie op onderwijskwaliteit, waardoor inmiddels sprake is van een gedetailleerde beschrijving van hoe op stichtingsniveau wordt gekeken naar kwaliteit van onderwijs. In dit kwaliteitsbeleid is de rol van de bovenschools kwaliteitscoördinator beschreven. De in samenwerking met Cube Consulting Onderwijs opgestelde, overkoepelende visie op hoe we inhoud en uitvoering willen geven aan kwaliteit van onderwijs bij SKOD gaat uit van 4 pijlers:

1. Focus op ontwikkeling van de leerling
2. Leerlingen zijn in beeld
3. Onderwijs bieden dat aansluit
4. Aandacht voor het welbevinden van ons personeel

Deze visie is in 2023 gepresenteerd aan directies, MT's en internbegeleiders binnen de stichting. Dit heeft enerzijds geleid tot draagvlak en anderzijds tot meer focus binnen de scholen op de noodzaak om blijvend te blijven werken aan zo goed mogelijk onderwijs, waar een professionele kwaliteitscultuur een onderdeel van is.

Om uitvoering van het kwaliteitsbeleid te monitoren en te borgen is in 2023 bij wijze van 0-meting voor het eerst de SKOD-kwaliteitsmonitor afgenomen. Deze monitor geeft een overzicht van alle indicatoren en sub indicatoren uit de SKOD-visie op onderwijskwaliteit, zowel op school- als op stichtingsniveau. Naar aanleiding van deze momentopname zijn aanpassingen aangebracht in de kwaliteitsmonitor, voornamelijk door heldere normen aan te geven voor de diverse (sub)indicatoren. Vanaf het voorjaar van 2024 zal de invulling en bijbehorende analyse van deze kwaliteitsmonitor jaarlijks aan de orde zijn. Doel hiervan is te komen tot een voortdurende dialoog om van en met elkaar te leren en te ontwikkelen.

Monitoring via Mijnschoolteam

Elke school heeft een school specifiek instructiemodel ontwikkeld en beschikt over een bijbehorende kwaliteitskaart didactisch handelen. Op elke school vindt collegiale consultatie plaats met een verslaglegging in Mijnschoolteam. De hierbij horende lesobservaties zijn gericht op ontwikkeling van leerkrachten, versterking van het didactisch handelen en de professionele dialoog. Elke school heeft een interne kwaliteitsmedewerker die, in samenwerking met de bovenschools kwaliteitsmedewerker, dit proces monitort.

Gebruik van WMK-PO

In januari 2023 heeft een afname van een ouder- en leerling tevredenheid vragenlijst plaatsgevonden. De uitkomst daarvan op stichtingsniveau is gepresenteerd en besproken in een bijeenkomst van het strategieteam. De uitkomst daarvan was dat de individuele scholen aan de slag zijn gegaan met het opstellen van plannen van aanpak om versterkingen door te voeren. De individuele scholen hebben dit met ouders gecommuniceerd.

Training CED-groep

Directies, intern begeleiders en kwaliteitscoördinatoren zijn in augustus gestart met de bovenschoolse training Data, Duiden, Doelen, Doen (4D-model) van de CED-groep. Deze training, die doorloopt in 2024, heeft enerzijds ten doel meer en betere sturing te realiseren op het gebied van onderwijsopbrengsten en anderzijds eenduidigheid te creëren in de wijze waarop op schoolniveau wordt gekeken naar onderwijsresultaten en de daarbij behorende analyses en vervolgacties.

2.2.2 Doelen en resultaten

In 2023 heeft op elke school een door het College van Bestuur geïnitieerde, onafhankelijke audit plaatsgevonden. De audits hadden onderstaande centrale vraag en deelvragen als uitgangspunt:

Centrale vraag

Wat moet de school ondernemen om haar opbrengsten te verhogen?

Deelvragen

1. Leren de leerlingen genoeg? (Kwaliteit van de resultaten)
2. Krijgen de leerlingen goed les? (Kwaliteit van het onderwijsleerproces)
3. Creëert de school blijvend succes door het behoud en de verbetering van haar kwaliteit? (Kwaliteitszorg)

De audit is op elke school gevolgd door een auditrapport dat is gedeeld en besproken met de schoolteams. Daarna heeft elke school een school specifiek verbeterplan opgesteld waarin de vervolgacties met bijbehorende doelen staan beschreven als vervolg op de in de auditrapporten aangereikte aanbevelingen en verbeterpunten. Op stichtingsniveau hebben de audits op de scholen geleid tot onderstaand overzicht van sterke punten en aandachts-/ontwikkelpunten.

Uitkomsten audits – Conclusies SKOD

• Op scholen is doorgaans sprake van een goed pedagogisch klimaat. • Het organisatieklimaat is op vrijwel alle scholen van voldoende tot goed niveau. • Het ontbreekt niet aan inzet bij het personeel. • Op de meeste plaatsen in de organisatie is sprake van urgentiebesef. • Alle scholen hebben reeds verbeteracties in gang gezet.	• (1) Elke school heeft een groep/ groepen waarover zorgen bestaan. • (1) De resultaten voor begrijpend lezen vertonen (vooral in de bovenbouw) een dalende lijn. • (1+2) In aanbod en didactisch handelen is de doorgaande lijn voor verbetering vatbaar. • (2) Omvang en niveau van de differentiatie tijdens lessen behoeft versterking. • (3) Kennis en niveau van opbrengstanalyses moet versterkt worden. • (3) Verbeteracties in (jaar)plannen zijn vaak te groot in aantal en te breed geformuleerd.
--	--

Voor het voorjaar van 2024 staat ook een onafhankelijke audit op bestuursniveau op het programma met als doel de kwaliteit van het bestuurlijk handelen in kaart te brengen

2.2.3 Overige ontwikkelingen

Doordat er steeds meer zicht is gekomen op de onderwijskwaliteit werd ook duidelijk dat er hiaten zitten tussen de huidige onderwijskwaliteit op de scholen van SKOD en de gewenste onderwijskwaliteit. In het voorjaar van 2023 is er een stichtingsbreed verbeterplan opgesteld om de noodzakelijke ontwikkeling van kwaliteit te bewerkstelligen. Dit plan behelst enerzijds het af laten nemen van audits op alle scholen om inzicht te krijgen op welke terreinen de school aan de slag moet, waarna de scholen een schoolspecifiek verbetertraject schrijven.

Ook het bestuur wordt geauditeerd. Anderzijds wordt middels het plan het onderwijskundig leiderschap versterkt aan de hand van scholing en trainingen. Deze ontwikkeling heeft direct topprioriteit gekregen binnen SKOD en vraagt veel van alle professionals. De elementen van onderwijskwaliteit (zoals pedagogisch/didactisch handelen, onderwijsresultaten, enzovoorts) worden gemonitord en geconfronteerd met de gestelde doelen.

Deze ontwikkeling zal voorlopig nog als speerpunt gelden binnen SKOD. Binnen een periode van twee jaar zullen er opnieuw audits afgenomen worden.

2.2.4 Onderwijsresultaten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de scores die de SKOD-scholen in 2023 hebben behaald op de Centrale Eindtoets, die in 2023 voor het laatst die naam droeg.

Resultaten 2022-2023:

School	Den Duin	Elsenhof	Lage Weide	Stuifhoek	Zeggewijzer	Zonzeel
Weging	28,7	27,87	27,89	31,77	27,54	28,66
1F Sign.w.	85%	85%	85%	85%	85%	85%
1F Land.gm.	96,60%	96,70%	96,70%	95,50%	96,70%	96,60%
1F 3jr. gem.	97,4%	97%	93,4%	94,8%	97,4%	97,5%
1F lez. 22-23	100%	100%	96%	100%	94%	100%
1F t.v. 22-23	100%	100%	96%	96%	100%	100%
1F rek. 22-23	100%	96%	94%	92%	91%	100%
1F gem. 22-23	100%	98,6%	95%	96%	95,1%	100%
2F/1S sign.w.	50,60%	52,10%	52,10%	45,50%	52,10%	50,60%
2F/1S land.gm.	63,30%	63,30%	63,30%	58,60%	63,30%	63,30%
2F/1S 3jr. gem.	64,1%	57,6%	53,1%	41,9% *	57,5%	63,2%
2F/1S lez. 22-23	79%	74%	64%	48%	74%	71%
2F/1S t.v. 22-23	84%	61%	47%	40%	53%	75%
2F/1S rek 22-23	79%	48%	36%	20%	56%	67%
2F/1S gem 22-23	80,7%	60,9%	49%	36%	60,8%	70,8%

* De Stuifhoek scoort onder de signaleringswaarde. In verband met de corona pandemie is er een correctiewaarde ingesteld. Dit betekent dat er onder de signaleringswaarde een marge is opgenomen waarvan de onderwijsinspectie 'accepteert' dat scholen daarbinnen scoren. De normen zijn dus tijdelijk omlaag gebracht. Deze correctiewaarde bedroeg in 2021-2022: 37,4% 2F/1S (In plaats van 45,5%)

Net als in voorgaande schooljaren scoren alle scholen ruimschoots boven de signaleringswaarde voor het fundamentele niveau (1F). In de meeste gevallen zijn ook scores behaald boven het landelijk gemiddelde voor 1F.

Voor het ambitieniveau (2F/1S) is er nog wel een uitdaging om te voldoen aan de verwachting die past bij de leerlingpopulatie op onze scholen. Twee scholen (Lage Weide en Stuifhoek) scoren hier onder de signaleringswaarde en vier scholen weliswaar boven de signaleringswaarde, maar onder het landelijk gemiddelde (Lage Weide, Stuifhoek, Zeggewijzer en Elsenhof).

Hieronder volgt een nadere duiding per school:

Den Duin scoort op alle vakgebieden ruim boven de signaleringswaarde en in 2023 ook boven het landelijk gemiddelde. Door de goede scores in 2023 komt ook het drie jaargemiddelde boven het landelijk gemiddelde uit.

De Elsenhof heeft rekenen als voornaamste aandachtspunt. Op 1F-niveau scoort de school ruim boven de signaleringswaarde, maar het landelijk gemiddelde wordt (net) niet gehaald. Op 1S-niveau ligt de score zowel onder de signaleringswaarde als onder het landelijk gemiddelde. Daar staan goede scores op het gebied van begrijpend lezen tegenover.

De Lage Weide laat een dalende trend zien. Met name de scores voor rekenen zijn een aandachtspunt. Die liggen onder het landelijk gemiddelde en op 1S-niveau ook onder de signaleringswaarde. Verbetering van de resultaten op het gebied van rekenen en taalverzorging is nodig om het drie jaargemiddelde op peil te houden.

De Stuifhoek scoort op 1F-niveau gemiddeld nog boven de signaleringswaarde. Op 2F/1S-niveau is dat voor taalverzorging en rekenen echter niet meer het geval. Het landelijk gemiddelde wordt voor rekenen in brede zin niet gehaald. Er is een duidelijk dalende trend waarneembaar, waardoor ook het drie jaargemiddelde onder druk komt te staan. Er zijn compenserende maatregelen genomen vanuit de COVID pandemie, waardoor de inspectie wellicht niet direct onvoldoende beoordeeld, maar er is zeker geen wenselijke situatie.

De Zeggewijzer scoort gemiddeld (ruim) boven de signaleringswaarde. Voor het tweede jaar op rij heeft de school een 2F/1S-score behaald die onder het landelijk gemiddelde ligt. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door taalverzorging en rekenen. Overigens laat de school in de tussenresultaten in de groepen 3 t/m 7 in grote lijnen goede tot zeer goede scores zien.

Zonzeel heeft in 2023 goede scores behaald op de centrale eindtoets. Net als bij Den Duin liggen de scores boven zowel de signaleringswaarde als boven het landelijk gemiddelde. Door de tegenvallende scores in de jaren 2018-2019 en 2020-2021 is het drie jaargemiddelde voor 2F/1S nog wat mager.

2.2.5 Onderwijs aan nieuwkomers

SKOD heeft in het verleden maar zeer beperkte te maken gehad met nieuwkomers. Er is sinds het afgelopen jaar een toename van nieuwkomers merkbaar binnen onze scholen en dus ontstaat het vraagstuk hoe we deze leerlingen adequaat kunnen begeleiden. Om de weinige nieuwkomers in de regio toch goed op te vangen is er een samenwerking met stichting OBO en de gemeente opgestart om een taalklas op te starten. De leerlingen kunnen gedurende 1 tot 2 jaar (afhankelijk van behoefte) op kindcentrum JIJ terecht in deze groep. De gemeente organiseert het vervoer van en naar kindcentrum JIJ. Gezien de lichte toename van het aantal nieuwkomers is het zeer denkbaar dat kindcentrum JIJ de vraag niet meer aan gaat kunnen. Daarnaast heeft de gemeente plannen om meer nieuwkomers een plaats te bieden en zal de spreidingswet dit effect versterken. Gezien de positie in het maatschappelijk speelveld die SKOD inneemt ligt er een duidelijke verantwoordelijkheid voor SKOD om op dit vlak te gaan acteren. Hoe het onderwijs aan een toenemende stroom van nieuwkomers in de regio eruit zal komen te zien wordt in 2024 vormgegeven.

2.2.6 Internationalisering

Er is geen concreet beleid op het thema internationalisering.

2.2.7 Onderzoek

Er is geen concreet beleid op het thema onderzoek.

2.2.8 Inspectie

Er is in 2023 geen bezoek van de inspectie geweest.

2.2.9 Visitatie

Er heeft in 2023 geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.2.10 Passend Onderwijs

SKOD maakt onderdeel uit van het Regionaal Samenwerkingsverband Breda e.o. (RSV Breda e.o. PO 30-03), werkeenheid Drimmelen. In onze regio zorgen wij voor een dekkend aanbod van het onderwijs (passend onderwijs). Uiteraard zijn er binnen SKOD ook ontwikkelingen in gang gezet die hieraan bijdragen, denkend aan professionalisering van leerkrachten, het aannemen van onderwijsondersteunend personeel en het ontwikkelen van aanbod voor o.a. (hoog)begaafde kinderen en specifiek aandacht voor achterstandsleerlingen. Ook de stevige investering in het versterken van de onderwijskwaliteit draagt bij aan het beter kunnen bieden van passend onderwijs. Deze ontwikkelingen worden de komende jaren uiteraard doorgezet. Kijkend naar de geografische ligging van onze scholen wordt ons onderwijs steeds inclusiever. De middelen voor passend onderwijs worden dan ook met name uitgegeven aan ondersteuning aan deze kinderen, ouders en leerkrachten in de vorm van inzet van extra IB-uren op de scholen, inkoop van externe begeleiding, aanschaf van specifiek materiaal, professionalisering op een specifiek gebied. De verwijzingscijfers van SKOD naar het SO en SBO zijn hierdoor laag in vergelijking met andere besturen uit ons samenwerkingsverband. De middelen die we beschikbaar krijgen vanuit het samenwerkingsverband worden hiervoor ingezet. De samenwerking met het Centraal ondersteuningsteam (COT) en met de begeleiders passend onderwijs is intensief en goed. De doelen vanuit het ondersteuningsplan zijn vertaald in een plan van aanpak met de werkeenheid Drimmelen. Eén van onze IB-ers is de voorzitter van de werkeenheid. SKOD heeft de wens deze verantwoording verder te expliciteren en professionaliseren. Daartoe zal SKOD in samenwerking met het Samenwerkingsverband een pilot opstarten om dit verder vorm te geven.

2.2.11 Nationaal Programma Onderwijs

Het nationaal programma onderwijs (NPO) is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Op grond van de Regeling jaarverslag, artikel 4 lid 6 verantwoorden wij ons nader. Voor het schooljaar 2022/2023 zijn er nog middelen toegekend. Voor SKOD was dit een bedrag van € 447.154. De uitgaven bedroegen € 498.609. De meerkosten van € 51.455 zijn ten laste van de bestemmingsreserves gebracht. Het saldo van de bestemmingsreserve ultimo 2023 bedraagt € 574.742. Inzet zal de komende jaren boven de reguliere begroting plaatsvinden.

Hebben de scholen een schoolscan gemaakt?

Ja.

Welke soorten interventies zijn er gekozen voor de schoolprogramma's?

A tot en met F.

Hoe zijn ouders en leraren betrokken bij de plannen?

In de (G)MR-vergaderingen is toegelicht wat de vastgestelde achterstanden zijn, welke interventie daarbij volgens het team de beste oplossingen biedt en hoe deze oplossingen de komende tijd concreet worden ingezet.

De directies van de scholen hebben in samenspraak met het team en de MR een beredeneerd plan van aanpak opgesteld met daarbij doelen geformuleerd. Meer duiding m.b.t. de inzet en de opbrengsten van de NPO-middelen is dan ook bij de scholen op te halen.

AANVULLEN EEN STUKJE PROCES EN VERANTWOORDELIJKHEID INDIVIDUELE PLANNEN

Hebben de scholen de vereiste instemming van hun MR gekregen?

Ja.

Hoeveel procent van de middelen is ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst?

12,2% van de NPO-lasten 2023 is ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst.

Welke eerste resultaten in de uitvoering van de plannen zijn te melden?

- Terugdringen van de onderwijsachterstanden door inzet van gerichte ondersteuning, het formeren van kleinere groepen en gerichte scholing.
- Versterken van de kwaliteit van lesgeven door inzet van teamscholing en scholing on the job.
- Versterken van het pedagogische klimaat, het welbevinden van leerlingen en het plezier dat leerlingen in school ervaren door de inzet van een breder aanbod zoals (bijvoorbeeld) het versterken van muziek- en bewegingsonderwijs en het inzetten op het versterken van executieve functies.
- Versterking van de leesbeleving door in te zetten op leesmotivatie met behulp van materialen en aanpakken. Dit heeft positieve effecten op de leesresultaten.

Heeft de GMR ingestemd met bovenschoolse inzet van NPO-middelen?

Ja.

Welke bovenschoolse interventies zijn gekozen?

- Reservering voor werkloosheids-kosten en transitievergoeding (is geen interventie, maar een bijkomend nadelig effect op incidentele formatie-inzet)
- Inzet van administratieve ondersteuning
- Bovenschools kwaliteitsmedewerker en orthopedagoog.

BRIN	Naam school	Interventie (besteding in EUR)							Totaal
		A	B	C	D	E	F	G	
03VX	De Elsenhof					42.584		1.080	43.664
04UF	De Stuihoek	85	7.577	25		47.208			54.895
06IE	Zonzeel	85	931	10.771		41.031	789		53.606
07NK	Den Duin					58.528	24.448		82.976
08LH	Zeggewijzer					26.509		26.080	52.589
08WR	De Lage Weide		798	6.241		94.625	80.908	13.239	195.810
AE14	Bovenschools					15.069			15.069
		169	9.306	17.037		325.554	106.144	40.399	498.609

Toelichting op de interventies:

- Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkere
- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkere
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning

- F. Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ondersteunend zijn voor interventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale technologie
- G. Overig: uitsluitend bedoeld voor dotaties aan voorzieningen voor transitievergoedingen, de voorziening verrekening uitkeringskosten.

BRIN	Naam school	NPO-saldo 2022	Bovenschools naar scholen	NPO- baten 2023	NPO- lasten 2023	NPO-saldo 2023	NPO-saldo 31-12- 2023
03VX	De Elsenhof	33.604	13.085	41.181	43.664	-2.483	31.121
04UF	De Stuifhoek	52.918	19.284	68.157	54.895	13.262	66.180
06IE	Zonzeel	29.156	14.378	42.735	53.606	-10.871	18.285
07NK	Den Duin	111.565	18.940	60.606	82.976	-22.370	89.195
08LH	Zeggewijzer	36.188	18.940	58.793	52.589	6.204	42.392
08WR	De Lage Weide	235.091	43.047	126.910	195.810	-68.900	166.191
AE14	Bovenschools	127.674	-127.674	48.771	15.069	33.702	161.376
		626.197	-	447.154	558.690	-51.455	574.742

De bovenschoolse baten vloeien voort uit een afdracht van de scholen. Het NPO-saldo tot en met 2023 is toegevoegd aan een bestemmingsreserve en daarmee beschikbaar de komende jaren.

2.2.12 Sociale veiligheid

De scholen die onder SKOD ressorteren geven zelf vorm aan het veiligheidsbeleid zoals dat op hun locatie geldt. Dit doen ze uiteraard in overleg met medewerkers, leerlingen en de MR. Een onderdeel van dit beleid is het afnemen van de monitor sociale veiligheid. De scholen gebruiken daarvoor een gevalideerde monitor die specifiek aansluit bij de op de school gehanteerde leerlijnen, methodes en systemen. Voorbeelden hiervan zijn Kanvas, Kindbegrip en Leerling in Beeld. De resultaten van die monitor worden jaarlijks door de scholen geanalyseerd en daaruit volgen verbeter voorstellen. Deze plannen vinden hun weg naar het jaarplan dat ook weer besproken wordt met team en MR. Vanaf 2023 maakt het bespreken van deze monitor op stichtingsniveau deel uit van het stelsel van kwaliteitszorg waarmee SKOD zicht wil houden op de onderwijskwaliteit.

2.2.13 Subsidie verbetering basisvaardigheden

Ter verbetering van de basisvaardigheden van leerlingen is een Subsidieregeling opgezet. Scholen kunnen een aanvraag indienen voor subsidie die kan worden aangewend om activiteiten te ontplooiën gericht op de verbetering van deze basisvaardigheden (mn taal en rekenen). Voor De Stuifhoek is een subsidie toegekend van € 230.000 in te zetten in de periode 1 september 2023 tot 1 augustus 2025. Hiervan is 50% (€ 115.000) reeds uitbetaald. Over 2023 zijn aan kosten gemaakt € 31.060. Het verschil van € 89.940 kan in de rest van de subsidie periode ingezet worden.

2.3 Personeel en Professionalisering

2.3.1 Doelen en resultaten

SKOD hecht veel waarde aan opleiding en ontwikkeling van al het personeel. Steeds meer professionals binnen de organisatie maken gebruik van de scholingsbudgetten of van de subsidiemogelijkheden zoals de lerarenbeurs of zij-instroom. Naast formeel leren is er onder

andere door de inspiratiesessies ook steeds vaker sprake van informeel leren. Alle professionals krijgen tweemaal per jaar de mogelijkheid zich in te schrijven zich te laten adviseren, inspireren en te ontwikkelen op onderwijsthema's.

Daarnaast is er een doorlopende ontwikkellijn welke bestaat uit een LIO-beleidsplan gevolgd door een inductiebeleid met een plan voor de eerste drie werkzame jaren in het onderwijs. Vervolgens wordt ontwikkeling en professionalisering aangemoedigd door het op regelmatige basis voeren van ontwikkelgesprekken met personeelsleden. Aan de hand van het herijkte kwaliteitsbeleid op bestuursniveau is in 2023 deze ontwikkeling doorgezet op schoolniveau. Onderwijskwaliteit staat op de agenda bij elke school waardoor in een voortdurende dialoog van en met elkaar geleerd en ontwikkeld wordt.

In 2023 is er geïnvesteerd in de structuur en cultuur binnen het strategieteam van SKOD. Dat houdt in dat de rollen en posities binnen de organisatie helder zijn geformuleerd en dat er gewerkt is aan het vertonen van het gedrag dat daarbij hoort. Een vergelijkbaar onderwerp heeft gespeeld op het niveau van CvB-RvT.

Dit onderwerp zal blijvend aandacht hebben en komt ook in 2024 weer regelmatig terug op de agenda binnen de verschillende gremia.

2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen

Het lerarentekort binnen onze regio begint een steeds grotere rol te spelen bij het invullen van tijdelijke en structurele vacatures. Om goed in te kunnen spelen op de personele behoefte op de scholen i.c.m. de krapte op de arbeidsmarkt, is het raadzaam om diverse aanpakken te onderzoeken en uit te werken.

Denk hierbij aan het implementeren van de vernieuwde organisatiestructuur (vastgesteld in december 2021). In dit beleidsstuk is het anders organiseren van de schoolorganisatie opgenomen en uitgewerkt. Deze vernieuwde manier van werken kan bijdragen aan het oplossen van het lerarentekort binnen de school. Daarnaast investeert SKOD flink in potentiële nieuwe medewerkers door per school 2 LIO-plaatsen aan te bieden. Het streven is dat deze LIO-ers doorstromen naar een vaste baan binnen de organisatie. Ook blijft SKOD investeren in zij-instromers en onderwijsassistenten met ambities. Per kalenderjaar is er ruimte voor diverse trajecten om potentiële leerkrachten te laten omscholen, zodat deze binnen het scholingstraject al bij kunnen dragen aan het werkproces. Ter ondersteuning hieraan en om binnen de gestelde financiële kaders te kunnen blijven opereren zal er een professionaliseringsbeleid opgesteld worden. Dit beleid kan bijdragen aan het toekennen van professionaliseringsbehoeftes van nieuw en zittend personeel. De ontwikkeling naar onderwijsregio's en de beleidsinterventies van SKOD maken dat het te verwachten is dat de instroom van nieuw personeel toeneemt. Hierdoor ontstaat er meer vraag naar begeleiding vanuit de bovenschools coaches en zal SKOD hierop moeten investeren.

Ook draait er een pilot op één van de SKOD-scholen waar een boventallige schil (flexpool) is gecreëerd, passend binnen de gestelde financiële kaders, om zo op de school een meer flexibele opvang van afwezig personeel te kunnen dragen.

2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

SKOD hanteert een streef-verzuimpercentage van 4%. In 2023 heeft SKOD moeten constateren dat het verzuimpercentage structureel hoger is geweest. De reden hiervan ligt hoofdzakelijk in de mentale en medische privésfeer. Door het hoge verzuim binnen de organisatie i.c.m. het

toenemende lerarentekort maakt dat de werkdruk bij het aanwezige personeel hoger is dan gewenst.

Door het oplopende lerarentekort wordt het steeds moeilijker om tijdelijke en structurele vacatures (incl. vervangingen) in te vullen. Binnen de organisatie wordt naar andere samenwerkingen binnen de regio gezocht en wordt er steeds vaker een beroep gedaan op inzet van ZZP-ers. Voor SKOD is dit geen duurzame oplossing. SKOD streeft naar invulling van vacatures met nieuw personeel in eigen dienst.

SKOD heeft recentelijk het kwaliteitsbeleid herijkt. Dit beleid geeft zicht en focus op de onderwijskwaliteit binnen de organisatie. Om de onderwijskwaliteit te verbeteren worden meer professionals ingezet op het kwaliteitsproces op scholen. Daarnaast worden zij getraind op skills die van belang zijn om dit kwaliteitsbeleid vorm te geven binnen de eigen school en de organisatie.

2.3.4 Uitkeringen na ontslag

Binnen SKOD is geen beleid vastgesteld omtrent uitkeringen bij ontslag. In principe wordt het beleid gehanteerd dat er geen uitkeringen of ontslagvergoedingen worden uitgekeerd. Wanneer hiervan afgeweken wordt en er sprake is van een uitkering dan wordt dit door het College van Bestuur gemeld bij de Raad van Toezicht. In 2023 hebben we geen transitievergoeding verstrekt bij ontslag niet op eigen verzoek.

2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Sinds augustus 2022 zijn we aangesloten bij de RAP (Regionale Aanpak Lerarentekort). Vanuit deze regeling nemen startende leerkrachten deel aan scholing-, professionaliserings- en intervisiebijeenkomsten. Daarnaast ontvangen we, door middel van cofinanciering, een vergoeding om professionalisering bij onderwijsassistenten en leerkrachten te stimuleren en om bijvoorbeeld het beroep van schoolleider te promoten.

Naast de deelname aan de RAP investeren we in een doorlopende ontwikkellijn bij toekomstige en startende leerkrachten. We hebben een LIO-beleidsplan opgesteld wat gevolgd wordt door een inductiebeleid startende en nieuwe medewerkers.

Ook wordt ontwikkeling en professionalisering aangemoedigd door de inzet van inspiratiesessies (twee keer per jaar), het aanbieden van een afgestemd bovenschools scholingsaanbod en diverse intervisies voor leerkrachten, onderwijsassistenten en leerkrachtondersteuners. De bovenschoolse (gezamenlijke) ontwikkelbehoefte heeft betrekking op het versterken van de leerkrachtvaardigheden. Er zal ingezet worden op mentoren trainingen, oudergesprekken, kind gesprekken, verrijken van rekendidactiek, bewegend leren en trainingen op het gebied van hoogbegaafdheid en groepsdynamiek.

De scholings- en professionaliseringsbehoefte komt enerzijds uit ontwikkelbehoefte van individuele medewerkers, maar ook uit strategische (SKOD) gestelde doelen. Denk hierbij bijv. aan de volgende thema's; 'soft skills in het curriculum' en 'burgerschap'.

SKOD is een samenwerking aangegaan met het Dongemond College (VO) en Stichting Uniek (PO) voor een doorlopende ontwikkellijn Basisvaardigheden. Hierbij ligt de nadruk op reken-, leesvaardigheden, digitale geletterdheid en burgerschap. Professionals binnen SKOD nemen actief deel aan deze ontwikkelingen.

2.3.6 Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleidsplan dient ter ondersteuning aan het strategisch beleidsplan. Het strategisch beleidsplan geeft richting aan de ontwikkeling van SKOD en haar scholen. Om dit te bereiken blijven we als organisatie voortdurend in beweging. SKOD staat voor een lerende organisatie in alle lagen binnen de organisatie. Het personeel speelt hier een belangrijke rol in door eigenaarschap te pakken, initiatief te nemen en nieuwsgierig te blijven ten behoeve van de ontwikkeling van kinderen, zichzelf en de organisatie.

Met het personeelsbeleidsplan heeft de GMR ingestemd. Daarna heeft het bestuur het beleidsplan vastgesteld. Alle medewerkers hebben door middel van een memo kennis kunnen nemen van het beleidsdocument. De verschillende hoofdstukken uit dit beleidsplan worden verder uitgewerkt en besproken met werkgroep P&O, directie en GMR. Daarna wordt het gedeeld met het personeel. Directeuren zijn de spil in de uitvoering van de diverse onderdelen van het beleidsplan. Monitoren zal vanuit P&O gebeuren door in gesprek te gaan met directie. Evaluatie is nog niet gepland. Het beleidsplan is sinds Q2 2022 operationeel.

2.3.7 Aanpak werkdruk

De schoolteams hebben een plan gemaakt voor de besteding van de werkdrukkiddelen. De P-MR heeft hiervoor akkoord gegeven. De werkdrukkiddelen bedroegen in 2023 € 274,90 per leerling. Voor SKOD betekent dat totaal € 432.693.

De extra middelen zijn als volgt ingezet:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag 2023	Toelichting
Personeel	€ 432.693	De werkdrukkiddelen zijn ingezet ten behoeve van extra OP en OOP
Materieel	-	-
Professionalisering	-	-
Overig	-	-
	€ 432.693	

De totale bate in 2023 was € 432.693. Er zijn geen niet-financiële maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen.

2.4 Huisvesting en Facilitaire zaken

2.4.1 Doelen en resultaten

In 2023 is er opnieuw aandachtig gekeken naar de meerjarenonderhoudsplanung van de SKOD-scholen. Deze planning wordt ieder jaar herijkt middels een technische rondgang. Dit levert tevens een nieuw investeringsplan op dat in onderhoudsjaarplannen wordt vertaald.

In 2022 is er gestart met het vervangen en verbeteren van het binnenklimaat op de lage weide. In 2023 is dit zo goed als afgerond. Er is staat nog een laatste oplevering in 2024 op de rol. Hierbij is gebruik gemaakt van de SUVIS-regeling.

Op basisschool De Elsenhof is in de zomer van 2023 een verbouwing geweest waarbij het gebouw geschikt is gemaakt voor het onderwijssysteem dat die school hanteert. Dit betreft een beleidsrijke investering.

Basisschool de Zeggewijzer heeft in de zomer van 2023 een aanpassing gekregen om verder vorm te geven aan IKC-ontwikkeling. Dit is in goede samenwerking met de opvangpartner gedaan, zodat onderwijsgeld niet wordt geïnvesteerd in opvang.

Ook in 2023 is er verder gewerkt aan het nieuwbouw proces van De Stuifhoek. In 2023 is het gebouw ontworpen door de architect in samenspraak met de stuurgroep en de werkgroep, zodat alle gebruikers meegenomen zijn in het ontwerp. Ook de planvorming rondom het gebouw is met bewoners besproken.

Eind 2023 is het VO+ (voorlopig ontwerp) opgeleverd. In januari 2024 is het VO+ officieel vastgesteld door de stuurgroep. De gemeente Drimmelen is bouwheer in dit proces. Op dit moment is de planning dat in Q4 2024 gestart wordt met de bouw en dat Q1 2026 het gebouw opgeleverd moet gaan worden. Momenteel worden gesprekken gevoerd om tijdelijke huisvesting van een deel van de leerlingen van de Stuifhoek en/of het bestuurskantoor.

In 2023 is er verder gewerkt aan het integraal huisvestingsplan (IHP) van de kern Terheijden. Twee van de drie scholen in deze kern ressorteren onder SKOD. SKOD zit dus aan tafel bij het tot stand komen van dit IHP. In 2023 is de concept visie op huisvesting in Terheijden opgeleverd. In 2024 moet dit verder afgestemd worden. Dit moet duidelijkheid geven over de gebouwen van (met name) De Zeggewijzer en Zonzeel.

Na dit proces volgt het IHP voor alle gebouwen in de gemeente Drimmelen.

In 2023 heeft SKOD PR&Marketing tot speerpunt benoemd. De doelstelling daarvan was het oppoetsen van het imago dat SKOD heeft in haar uitingen. SKOD-breed is er een nieuwe huisstijl uitgerold en ook voor de individuele scholen is de uitstraling aangepakt. Tegelijkertijd is er een 'werken bij' campagne ontwikkeld die in Q1 2024 uitgerold gaat worden, waarmee SKOD als aantrekkelijk werkgever op de kaart moet komen te staan.

2.4.2 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 2023 hebben onderzoeken plaatsgevonden hoe de schoolgebouwen van SKOD aangepakt kunnen worden om een slag te slaan in duurzaamheid en binnenklimaat. In 2024 zal er een plan van aanpak opgesteld worden om, daar waar mogelijk en verantwoord, investeringen te doen die hieraan bijdragen.

IKC ontwikkeling staat voortdurend op de agenda. Het versterken van de samenwerking met opvangpartners heeft in 2023 geleid tot visie en ambitie en wordt in 2024 verder opgepakt.

2.4.3 Toekomstige ontwikkelingen

Vanaf jaarrekening 2024 moet SKOD zich gaan verantwoorden aan de hand van de componentenmethode. De exacte uitwerking en de keuzes die SKOD daarin maakt, worden in de loop van 2024 bepaald. De verandering naar de componentenmethode kan effect hebben op de reservepositie van SKOD. Aan de hand van eerste inschattingen lijkt de reservepositie die SKOD heeft voldoende om mogelijke negatieve effecten op te kunnen vangen.

2.5 Financieel beleid

2.5.1 Doelen en resultaten

Goed onderwijs

In 2023 is er flink geïnvesteerd in Goed onderwijs. Op de eerste plaats is er met een externe partij kwaliteitsbeleid opgesteld dat SKOD in staat stelt zicht te hebben op onderwijskwaliteit en sturing te kunnen geven aan de versterking daarvan. Deze investering bedroeg €15.956. Daarnaast is er een verbetertraject opgesteld dat daadwerkelijk moet leiden tot de gewenste versterking van de onderwijskwaliteit. Dit verbetertraject bevat audits op de scholen (€ 27.300), formatie om de kwaliteit in de school te versterken (€ 57.974) en scholing/training (€ 27.154). Deze stevige investering zal doorgezet worden in 2024. De totale investering bedroeg in 2023 € 128.384.

Goed personeel

In 2023 heeft SKOD stevig geïnvesteerd in scholing en ontwikkeling. Er is een bovenscholingsprogramma opgesteld waar medewerkers gebruik van hebben kunnen maken. Daarnaast zijn er ook individuele scholingsprogramma's gevolgd die tot kwaliteitsversterking leiden. De totale investering op scholing was naast extra investeringen uit het kwaliteitsverbetertraject in 2023 € 259.895.

Om het lerarentekort enigszins op te kunnen vangen is het van belang dat SKOD als werkgever goed op de kaart komt te staan. In 2023 is er geïnvesteerd in een opfrissing van de uitstraling van SKOD en het opstellen van een 'werken bij' campagne. In Q1 van 2024 worden de websites en de campagne opgeleverd. In 2023 is er in totaal € 65.496 geïnvesteerd in dit doel.

Goede organisatie

In 2023 is er veel aandacht geweest voor de structuur en de cultuur in de organisatie. Daartoe is er met een externe partij een governance-model uitgewerkt dat de rollen en posities van de RvT, het CvB, de directeuren en de stafmedewerkers helder uiteenzet. Dit is middels gesprekken en training ingebed in de organisatie. Tevens is er met een externe partij gewerkt aan de cultuur in de samenwerking van de bovengenoemde gremia. Hoewel de structuur en de cultuur merkbaar verbeterd is, zal er ook in 2024 aandacht voor blijven. De totale investering in cultuur en structuur bedroeg € 8.414.

2.5.2 Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is opgesteld met als doel uitvoering te kunnen geven aan de gestelde beleidsdoelen vanuit het strategisch beleidsplan en de 100-dagen analyse van het CvB. Er ligt een duidelijke en herkenbare link tussen deze documenten en de meerjarenbegroting. Hierbij is tevens gekeken naar de wensen van de directeuren t.a.v. investeringen en schoolspecifieke zaken. Inzet van personeel is opgenomen in het bestuursformatieplan 22/23 en 23/24.

In de begrotingsbrief 2023 zijn (beleids)uitgangspunten uitgewerkt in kaderstelling op basis van visie, doelstellingen en speerpunten van de stichting. De kaders zijn mede ingegeven op basis van analyses op vermogen en exploitatie, leerlingenstromen, leerlingenprognoses en risico's in de bedrijfsvoering. Externe benchmarks op onder meer de verhouding personeel/materieel, verhouding personeel/leerlingen, verhoudingen fte's, inzet per functie-categorie (onderwijsgevend personeel, OP) en ondersteunend personeel, OOP) hebben de gekozen uitgangspunten mede bevestigd.

2.5.3 Toekomstige ontwikkelingen

Het ingezette beleid zal worden doorgezet. SKOD slaagt er steeds beter in verbinding te leggen tussen het strategisch beleidsplan, de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening/bestuursverslag.

SKOD is in 2022 overgaan op schatkistbankieren. Hierbij worden de liquide middelen aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het betalingsverkeer blijft op de reguliere wijze verlopen. Belangrijk voordeel is de hogere rentevergoeding die ontvangen wordt.

In december 2023 heeft het SKOD besloten de obligaties te verkopen omdat het te verwachten rendement lager is dan de te verwachten rentebaten indien liquide gemaakt. Dat is Q1 van 2024 geëffectueerd zijn.

In 2023 is er uiteindelijk duidelijkheid gekomen over wijze van verwerken van de onderhoudsuitgaven. In de jaarrekening 2024 zal dit zijn beslag krijgen. SKOD zal in de loop van 2024 een definitieve keuze maken. Zie verder in dit verslag voor ontwikkelingen die mogelijk tot aanpassingen van het gevoerde beleid kunnen zorgen.

2.5.4 Investeringsbeleid

SKOD werkt met een inkoop- en aanbestedingsbeleid welke door het CvB op 1 december 2021 is vastgesteld. Het beleid geeft aan wat de kaders zijn en op welke manier SKOD leveringen, diensten en werken inkoopt. Het beleid is bedoeld om intern de scholen een leidraad te bieden, maar ook voor externe leveranciers om duidelijk weer te geven hoe SKOD haar inkoopproces heeft vormgegeven. Naast duidelijkheid over hoe SKOD wil inkopen, is het doel van dit beleid om kosten te reduceren en om de kwaliteit te verhogen voor het gehele inkoopproces, door efficiënter en effectiever te werken.

In 2023 is er per saldo € 441.094 geïnvesteerd in materiele vaste activa, er is € 32.523 aan investeringsbijdrage ontvangen zodat de netto investering € 408.572 bedraagt. Aan investeringen was begroot € 514.500.

Categorie	Begroting	Realisatie	bijdrage van derden
Verbouwingen	0	1.452	
Speelterrein / schoolplein	55.000	54.864	32.523
Inventaris en apparatuur	0	3.163	
Machines en installaties	0		
Meubilair	171.500	142.018	
ICT	161.000	144.878	
Leermethode	67.000	43.776	
Overige o.a. Touchscreens	60.000	50.943	
	514.500	441.094	32.523

2.5.5 Treasury

SKOD neemt in haar treasurybeleid weinig risico's. Doordat in 2022 is overgestapt naar schatkistbankieren worden alle liquide middelen aangehouden bij het Ministerie van Financiën, behalve de (beperkte) bedragen die op de schoolbankrekeningen staan. Er zijn geen spaarrekeningen meer. Ultimo 2023 is er nog een beperkte beleggingsportefeuille, in 2024 worden de effecten verkocht.

Het bancaire verkeer wordt uitgevoerd door de Rabobank. Wekelijks worden door het administratiekantoor betaalbatches gemaakt en na controle wordt wekelijks betaald. Er is een beperkte bevoegdheid bij enkele medewerkers om direct betalingen vanaf de bankrekening te doen.

Het treasurystatuut is op 22 januari 2021 vastgesteld door de Raad van Toezicht. In het statuut zijn de volgende aspecten opgenomen:

- de uitgangspunten
- de verdeling van taken en bevoegdheden
- de administratieve voorwaarden (onderscheid publieke en overige middelen)
- de toegestane beleggingscategorieën (soort en omvang)

De samenstelling, looptijd en interestpercentages van de effecten zijn opgenomen in paragraaf 3.2 financiële vaste activa.

De financieel verantwoordelijke vanuit de RvT is met de bestuurder of een tweede lid van de RvT verantwoordelijk voor het uitvoeren van het in het statuut opgenomen beleid. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats met de beleggingsportefeuillebeheerder. De daaruit voortkomende voorstellen en acties worden aan de Raad van Toezicht voorgelegd ter goedkeuring en getoetst aan het statuut. Jaarlijks vindt door middel van het treasuryverslag verantwoording plaats over het gevoerde beleid.

Onder de post Financiële vaste activa zijn de wijzigingen in de portefeuille opgenomen. In de tertaalrapportages wordt verslag gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar, hiermee wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd. Mochten er zich tussentijds wijzigingen voordoen in de wettelijke voorschriften, dan wordt hier tussentijds melding van gemaakt aan de Auditcommissie.

In 2022 is SKOD overgegaan op schatkistbankieren. Dit levert voor SKOD een rentevergoeding op die veel hoger ligt dan de marktconforme spaarrente bij banken. De rentebaten bij schatkostbankieren over 2023 bedroegen € 144.355.

Bij deelname aan het schatkistbankieren dient de rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT) al haar publieke middelen in de schatkist aan te houden. Bij de start van het schatkistbankieren is besloten om de lopende beleggingen volgens schema af te bouwen en op aflosdatum om te zetten in liquide middelen. Inmiddels is besloten de beleggingsportefeuille volledig van de hand te doen., In het eerste kwartaal van 2024 is dat gerealiseerd.

2.5.6 Allocatie van middelen

De allocatie van middelen binnen SKOD gebeurt op basis van solidariteit. De ontvangen bekostiging komt primair toe aan de scholen. De scholen betalen gezamenlijk de kosten van het bestuurskantoor. Ook is er een kostenplaats met gezamenlijke kosten die gedekt wordt door afdracht van middelen aan deze kostenplaats. De verdeelsleutel is het aantal leerlingen op de peildatum die ook voor de bekostiging relevant is.

De besluitvorming van deze allocatie gebeurt tijdens het begrotingsproces. In de periodieke cijfers worden deze doorbelastingen conform begroting verwerkt. Er vindt geen correctie (achteraf) plaats indien bovenschoolse kosten hoger/lager zijn dan begroot.

In 2023 is er (evenals in 2022) administratief gezien weer gealloceerd op 'bestuurskantoor' en 'gezamenlijk', waar in 2021 die splitsing niet was gemaakt. Dit betreft onder andere de loonkosten van de bestuurder, stafmedewerkers, bovenschoolse leraren, administratiekantoor, accountant, Raad van Toezicht, dotatie voorziening jubilea,

bedrijfsgezondheidsdienst, licentie personele en financiële administratie. In de meerjaren begroting van 2023 is expliciet vermeld welke lasten onder 'bestuurskantoor' en 'gezamenlijk' vallen. In de meerjaren begroting van 2024 zal dit nog scherper worden uitgesplitst.

De begrote lasten van het 'bestuurskantoor' en 'gezamenlijk' zijn respectievelijk 5,8% en 6,5% van de totale lasten. De gerealiseerde lasten op 'bestuurskantoor' en 'gezamenlijk' bedroegen 5,8% en 8,4%. Met name de extra investeringen in kwaliteit zijn op de gezamenlijke kostenplaats geboekt omdat dit school overstijgende activiteiten waren. Deze kosten worden deels gedekt vanuit de bestemmingsreserve 'Kwaliteit'.

2.5.7 Onderwijsachterstandsmiddelen

Vanaf 2019-2020 hoeven scholen niet langer het opleidingsniveau van de ouders van hun leerlingen bij te houden. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekende dat er vijf belangrijke kenmerken zijn die bepalen of een kind een onderwijsachterstand kan oplopen. Dat zijn:

- het opleidingsniveau van beide ouders;
- het herkomstland van de moeder;
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op de school;
- of de ouders in de schuldsanering zitten.

In de nieuwe regeling bepalen deze kenmerken hoe de overheid het beschikbare geld voor gemeenten en scholen verdeelt. Het CBS doet hiervoor de berekening. In de jaarrekening 2021 staan de volgende baten:

School	Score CBS 2022	Score CBS 2023	Baten OAB 2023
04UF - De Stuifhoek	79,42	70,64	€ 59.395
			€ 59.395

De toegekende baten vanuit DUO komen ten gunste van de betreffende school. Er is geen allocatie van die middelen naar andere scholen. Ook bij het opstellen van het bestuursformatieplan is rekening gehouden met deze middelen. Hiermee krijgt de school beschikking over ruimte tot extra formatie, wat juist uit die specifieke middelen kan worden bekostigd.

2.5.8 Planning en Controlecyclus

SKOD beschikt over een adequate planning en controlecylcus, die ook nauwgezet wordt uitgevoerd. Startpunt is het strategisch beleidsplan waarin de doelstellingen en voornemens voor de komende jaren zijn opgenomen. Deze worden jaarlijks uitgewerkt in jaarplannen. Vertaling van deze voornemens vindt dan plaats middels de meerjarenbegroting en de jaarbegroting. De jaarbegroting is feitelijk de vastgestelde maatstaf voor het boekjaar. Activiteiten zijn vertaald naar kosten, zowel in formatie, investeringen als exploitatie. Dit is de norm waar de schooldirecteuren mee aan de slag kunnen.

De (meerjaren)begroting wordt in nauwe samenwerking tussen schooldirecteuren, College van Bestuur, staf en controller opgesteld. Vervolgens vindt bespreking met de Auditcommissie plaats, waarna het CvB de (meerjaren)begroting vaststelt en volgt er goedkeuring door de Raad van Toezicht.

De begrotingsbewaking kent twee onderdelen. Maandelijks worden er flashrapportages gemaakt en besproken met de schooldirecteuren, de controller en het College van Bestuur daarmee wordt eventueel een snel inzicht gekregen in afwijkingen die gedurende een maand ontstaan. Per 4 maanden wordt een uitgebreide managementrapportage opgesteld. Hierin wordt zowel onderwijsinhoudelijk verslag gedaan als financieel. Er wordt verslag gedaan van de realisatie ten opzichte van de begroting waarbij specifiek aandacht voor specifieke geldstromen (bijvoorbeeld NPO), een forecast voor het lopende jaar is opgenomen, uitputting van de investeringsbegroting, ontwikkelingen treasury, ziekteverzuim en formatie worden opgenomen.

Sluitstuk van de planning en controlcyclus is het jaarverslag en de jaarrekening.

2.6 Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

2.6.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem (B1)

Intern risicobeheersingssysteem

De voor SKOD relevante risico's worden periodiek gezien, met name in het begrotingstraject maar ook bij het opmaken van de jaarrekening. Dit leidt zo nodig tot het vormen van voorzieningen, bestemmingsreserves, of in de begroting wordt budget opgenomen. Bij deze risico's wordt nagedacht over relevante beheersmaatregelen en of SKOD al over deze maatregelen beschikt. Zo nodig worden maatregelen getroffen. Hieronder zijn diverse risico's met de relevante maatregelen benoemd.

Het bevoegd gezag heeft geen middelen om de instroom van leerlingen te verhogen. De scholen staan in kernen waar nauwelijks sprake is van concurrentie. Nagenoeg de gehele populatie maakt gebruik van de scholen van SKOD. Het bevoegd gezag zal daarom zorgvuldig de prognoses en de leerlingenaantallen volgen en er bij de gemeente op aandringen dat zij blijft investeren in aanwas van jonge gezinnen door het treffen van voorzieningen voor starters op de woningmarkt. Elke twee jaar wordt de prognose geactualiseerd en jaarlijks wordt doorgerekend wat dat voor de inkomsten gaat betekenen in een vierjarenperspectief. Anderzijds wordt de populatie leerkrachten in beeld gehouden. Ook daar worden prognoses doorgerekend waarbij uitgegaan wordt van een pensioenleeftijd conform de huidige wetgeving. Om goed te anticiperen op het dreigende personeelstekort voert SKOD een actief aannamebeleid.

De oorspronkelijke leegstand die door de terugloop van leerlingen ontstaan is op de verschillende locaties geeft ook kansen. Vooral peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn partners waarmee veel affiniteit is en die kansen bieden tot IKC-ontwikkeling en vermindering van de financiële problemen van leegstand. Op verschillende locaties wordt er door de genoemde partners al gebruik gemaakt van de leegstaande ruimtes.

Het risico van stijgend ziekteverzuim wordt enerzijds bestreden door met regelmaat, minimaal viermaandelijks, het verzuimcijfer te bespreken met directeuren en gerichte maatregelen te nemen om snelle re-integratie te bewerkstelligen. Daarnaast worden tijdens het SMO (Sociaal Medisch Overleg) risico's besproken. Het verzuim kent op dit moment een dalende trend. Periodiek zal een medewerkers-tevredenheidonderzoek worden gehouden om risicogroepen op te sporen en daar actie op te zetten.

Wat betreft de bezuinigingen van de lokale overheden zullen we bekijken hoe we expertise kunnen bundelen. Gezien de omvang van onze organisatie is daarbij samenwerking met andere besturen noodzakelijk. Maar ook de onderwijskundige samenwerking (met bijvoorbeeld Dongemond College en Uniek) kan als zodanig gezien worden. Ook de hoogbegaafdheidklas en de Doe-klas op SKOD-niveau zijn dergelijke initiatieven. Daarnaast kan bundeling van krachten op bovenschools niveau, door het inrichten van expertise kringen, waar we bestuurlijk al op verschillende gebieden aan het ontwikkelen zijn, een antwoord zijn op die vraag.

In het overleg dat het College van Bestuur individueel voert met elke directeur staat financiën als vast punt geagendeerd. Eveneens vindt er maandelijks een beoordeling plaats van de gerealiseerde loonkosten in relatie tot de begroting. Daarnaast wordt periodiek een financiële managementrapportage gegenereerd met betrekking tot de stand van zaken van de baten en lasten. In deze managementrapportage zijn naast de analyse een prognose, een balanspositie en de kengetallen opgenomen. Tevens worden ontwikkelingen binnen het primair onderwijs opgenomen die leiden tot mogelijke risico's voor het bestuur. Dit zijn belangrijke informatiebronnen om tijdig te kunnen reageren op probleemsituaties.

In 2023 is een softwarepakket geïnstalleerd waarmee de uitputting van de begroting beter gemonitord kan worden. Daarbij is ook onderscheid gemaakt naar belangrijke extra geldstromen. Met ingang van 2024 is deze software operationeel.

Bij SKOD is sprake van bovenmatig vermogen, ten minste dat wil zeggen dat het kengetal dat hiervoor ontwikkeld is, aangeeft dat er sprake is van bovenmatig vermogen. Vanuit dat perspectief is naar aanleiding van de uitkomsten van de 100-dagen analyse een plan gemaakt ter verbetering en zijn er daartoe bestemmingsreserves ingericht om te kunnen investeren. Naast deze bestemmingsreserves die een specifiek doel dienen is er een algemene reserve waarmee de kosten van onvoorziene zaken kunnen worden opgevangen.

Hiermee is er sprake van buffervorming als afdekking van de financiële risico's. Samen met de bestemmingsreserves zal dit naar verwachting in voldoende mate dekkend zijn onder de huidige omstandigheden. Daarbij is het eigen vermogen van de stichting van een omvang dat negatieve resultaten van enige betekenis gedurende meerdere jaren opvangen kunnen worden. De al eerder genoemde meerjarenbegroting geeft tevens inzicht in de verhouding vermogen-risico's.

2.6.2 Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

Hieronder zijn de belangrijkste risico's opgenomen.

- **CAO 2023.** De CAO kende in 2023 een stijging van 10%, de volledige indexatie van de bekostiging is nodig om deze kosten te dekken. Er is geen compensatie van gestegen

loonkosten meer voor de periodieke schaalverhogingen in de vereenvoudigde bekostiging. Er wordt extra personeel ingezet vanuit aanvullende gelstromen, ook deze personeelsleden krijgen de CAO verhoging, maar dekking vanuit inkomsten ontbreekt hiervoor. Met name het ontbreken van compensatie voor stijging van salariskosten door tredeverhogingen vormt een risico. Het risico is dat op termijn hierdoor minder formatie kan worden ingezet. *Risicoprofiel: laag-middel.*

- **Arbeidsmarkt en leerlingen.** Het leerlingenaantal zal de komende jaren ongeveer gelijk blijven. De arbeidsmarkt is op het moment lastig. Dit betekent dat SKOD zal investeren in het aantrekken van onderwijsgevend personeel. Dit zal gepaard gaan met wervingscampagnes van verschillende aard. Het ontstaan van een vacature en het aannemen van nieuw personeel zal niet meer volledig op elkaar aansluiten. Die reactieve houding kan men zich in de huidige arbeidsmarkt niet meer veroorloven. Er zal dus met regelmaat proactief gehandeld worden, waardoor er nieuw personeel aangenomen wordt voordat er een vacature ontstaat. Er ontstaan dan dus tijdelijke risico's met betrekking tot de personele lasten. Deze ontwikkeling is voorzien. In de jaarrekening 2023 is vanuit de resultaatbestemming een bestemmingsreserve gevormd "Ondernemend Werven" waarmee middelen beschikbaar zijn om de werving te verbeteren. *Met betrekking tot de leerlingaantallen een laag risicoprofiel, voor de arbeidsmarkt kunnen we spreken van een hoog risicoprofiel*
- **AVG.** Met de komst van de AVG in 2018 zijn er risico's ontstaan op het gebied van datalekken, dataverzameling, data uitwisseling en gebruik beeldmateriaal. SKOD dekt dit af door de medewerkers actief bewust te maken van de risico's en het gebruik van een externe FG medewerker om de risico's zo veel mogelijk te beperken. *Risicoprofiel: laag tot midden*
- **Duurzaamheid en klimaat gebouwen.** Er is veel beweging in het land over duurzaamheid en binnenklimaat van onderwijsgebouwen. Niet alle gebouwen van SKOD zijn al up-to-date in dit kader. Het is onvoorspelbaar hoe de overheid zich gaat gedragen richting eisen en wensen met betrekking tot duurzaamheid en binnenklimaat. Daarnaast wil SKOD ook graag dat medewerkers en kinderen in een frisse en duurzame omgeving zitten. Dat kan inhouden dat we versneld moeten of willen investeren in deze zaken. Dat kan financiële gevolgen met zich meebrengen. *Risicoprofiel: hoog*
- **Investeringen ICT.** technologische verbeteringen zorgen ervoor dat SKOD moet blijven investeren in de laatste technieken binnen de ICT. *Risicoprofiel: laag*
- **Prijzen energie.** Als gevolg van de onzekerheid op de energiemarkt is eind 2022 besloten om de energietarieven voor 2023 toch weer voor één jaar vast te zetten zodat SKOD niet geconfronteerd wordt met onverwachte prijsstijgingen. De vastgestelde tarieven zijn meegenomen in de begroting. Op de scholen wordt er heel bewust met het energieverbruik omgegaan en zijn diverse verbeteringen om het verbruik te beperken doorgevoerd. *Risicoprofiel: hoog*
- **Egalisatie / componenten methode.** De Raad van de Jaarverslaggeving (RJ) heeft specifieke verslaggevingsvoorschriften vastgesteld ten aanzien van het verwerken van

de kosten voor groot onderhoud. De wijziging is van toepassing voor schoolorganisaties in het primair en voortgezet onderwijs die de gebouwen niet op de balans hebben staan. De gewijzigde verslaggevingsvoorschriften gaan per verslagjaar 2024 in. De keuze dient gemaakt te worden tussen het aanhouden van een voorziening onderhoud of het activeren van uitgaven. Beide methodes zijn van invloed op de financiële positie zoals deze uit de jaarrekening gaat blijken en daarmee op de financiële kengetallen. De keuze voor de te hanteren systematiek wordt in 2024 gemaakt. In de jaarrekening 2023 is de bestendige gedragslijn aangehouden.
Risicoprofiel: hoog

2.6.3 Toelichting beroepsprocedure te lage bekostiging augustus-december 2022

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 471.962. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Zo zijn er in 2022 investeringen niet of later ingezet en is er minder aandacht geweest voor projecten die met IKC vorming te maken hebben. Ook is er besloten de hoeveelheid zij-instroomtrajecten terug te schroeven.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

2.6.4 Informatiebeveiliging en privacy (IBP) (B3)

In 2023 heeft SKOD een privacy coördinator op bestuursniveau aangesteld. Deze coördinator heeft als opdracht de mogelijke hiaten in de informatieveiligheid te overbruggen. Er is reeds

een plan van aanpak aangaande het uitwerken en implementeren van compleet IBP-beleid in 2024 opgesteld.

Het protocol en de procedure voor beveiligingsincidenten en datalekken is in 2023 opgesteld. Deze nieuwe werkwijze zal per 01-01-2024 van start gaan.

Alle verwerkersovereenkomsten zijn tegen het licht gehouden en daar zijn nu 4.0 versies van. Er is beleid opgesteld rondom cameratoezicht.

De autorisatiematrix om op basis van functie mensen de juiste rollen en rechten te kunnen geven binnen de gebruikte systemen is tegen het licht gehouden en helemaal up-to-date gemaakt. De relevante beleidsstukken liggen ter inzage op het bestuurskantoor.

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

In deze paragraaf is de meerjarenbegroting opgenomen voor de periode 2024-2028. Daarbij is als startpunt de realisatie van 2023 meegenomen. De meerjarenbegroting is ontleend aan de op 20 december 2023 door de RvT vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2028. In die meerjarenbegroting is een forecast voor het resultaat 2023 en de balanspositie 31 december 2023 opgenomen. De werkelijke cijfers en de werkelijke balanspositie wijkt af van de forecast. Hieronder wordt uitgegaan van de werkelijke cijfers. Voor de balanspositie betekent dat, dat de mutaties tussen de jaren gelijk zijn aan de vastgestelde meerjarenbalans, maar dat de hoogte van sommige posten anders is. Doordat het werkelijke resultaat over 2023 € 79.180 lager is dan de forecast is ook het eigen vermogen over de jaren € 79.180 lager dan de forecast.

3.1.1 Leerlingen

In de meerjarenbegroting is met de onderstaande ontwikkeling van het leerlingaantal rekening gehouden.

	01-02-2022	01-02-2023	01-02-2024	01-02-2025	01-02-2026	01-02-2027
03VX	169	163	163	163	163	163
04UF	230	240	260	260	263	266
06IE	172	173	170	173	173	173
07NK	241	244	249	250	249	239
08LH	244	229	237	243	245	247
08WR	518	486	486	486	486	486
SKOD	1.574	1.535	1.565	1.575	1579	1574

Er is geen sprake van doordecentralisatie en majeure investeringen. Het bestuur acht het noodzakelijk het voorzichtigheidsprincipe te hanteren bij de ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Het model van het arbeidsmarktplatform (AMP), waarin meer wordt gekeken naar de demografische ontwikkelingen in wijken, voorspelt minder leerlingenaantallen dan de leerlingenprognose van DUO/CBS. SKOD kijkt naar de huidige groepsbezetting (groep 8-7-6) en de huidige instroom (groep 1). Bij De Stuifhoek kan de werkelijke groei vertragen omdat de nieuwbouw vertraging heeft.

3.1.2 FTE (teldatum 31-12-2023)

De in de meerjarenbegroting opgenomen formatie ontwikkelt zich als volgt:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bestuur en management	5,95	5,47	5,45	5,45	5,45	5,45	5,45
Onderwijzend personeel	72,59	70,0	74,66	71,88	71,76	71,76	71,36
Onderwijs ondersteunend personeel	24,13	20,9	19,67	18,97	18,97	18,86	18,18
SKOD	102,67	96,38	99,78	96,30	96,18	96,07	94,99

3.2 Staat van baten en lasten en balans

3.2.1 Staat van baten en lasten

Toelichting op het resultaat van 2023 ten opzichte van de begroting

In onderstaande tabel wordt het resultaat van 2023 afgezet tegen de begroting en het resultaat van 2022. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen. Onderkend moet worden dat in de begroting 2023 inkomsten en uitgaven vanuit NPO middelen niet zijn opgenomen. Om die reden zijn de baten en lasten voor 2023 dan ook gesplitst in reguliere exploitatie en NPO baten en lasten om een beter vergelijking mogelijk te maken.

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2023	Realisatie 2023 reguliere exploitatie	Verschil begroting versus reguliere exploitatie	Realisatie 2023 NPO	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Baten						
Rijksbijdragen	10.267	10.896	629	447	11.343	10.667
Overige overheidsbijdragen en subsidies	21	60	39	0	60	19
Overige baten	131	256	125	0	256	199
TOTAAL BATEN	10.419	11.212	793	447	11.659	10.885
Lasten						
Personeelslasten	8.364	8.792	-428	434	9.226	8.483
Afschrijvingen	247	224	23	0	224	228
Huisvestingslasten	1.028	872	155	27	899	720
Overige lasten	832	923	-90	37	960	876
TOTAAL LASTEN	10.471	10.811	-340	498	11.309	10.307
Resultaat	-52	401	453	-51	350	578
Financiële baten	0	154	154	0	154	11
Financiële lasten	-8	-11	-3	0	-11	-28
Saldo financiële baten en lasten	-8	143	-151	0	143	-17
TOTAAL RESULTAAT	-60	544	604	- 51	493	561

3.2.2 Toelichting op de reguliere exploitatie

Rijksbekostiging

De Rijksbekostiging is over de verslagperiode € 629.000 hoger dan begroot. De hogere inkomsten worden voor € 504.000 veroorzaakt door indexatie van de bekostiging voornamelijk bedoeld ter dekking van de hogere CAO zowel die in 2022 is afgesloten als in 2023. Er zijn niet begrote subsidies ontvangen voor opvang van asielzoekerskinderen, verbetering basisvaardigheden, lerarenbeurs, zij-instromers en opleidingen onderwijsassistenten tot leraar (€ 85.000). Daarnaast zijn er extra inkomsten vanuit het samenwerkingsverband voor het project Hoogbegaafdheid en arrangementen (€ 42.000), die niet in de begroting zijn opgenomen.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 39.000 hoger dan de begroting. Er is een afrekening inzameling 'oud papier' ontvangen van de gemeente die niet begroot is van € 11.000 en er is

een afrekening over 2022 ontvangen van € 17.000 inzake de exploitatie van de gymzaal en de afrekening 2023 voor de gymzaal is opgenomen (€ 11.000).

Overige baten

Deze zijn € 125.000 hoger dan begroot. De belangrijkste verschillen betreffen:

- Hogere detacheringsbaten voor een detachering bij het Dongemond College (€51.000)
- Vergoeding voor opleidingsscholen voor Pabo studenten (€ 27.000).
- Indexatie van de in rekening te brengen vergoedingen voor het gebruik van ruimte (€18.000)
- Ouderbijdragen ontvangen (€ 9.000).

Personele lasten

De personele kosten zijn over de maanden januari tot en met december (exclusief inzet NPO) € 428.000 hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken zijn:

- Aan salariskosten is exclusief NPO € 580.000 meer uitgegeven. De formatieve inzet is beperkt hoger door inzet vervangers, bij het CAO akkoord 2023 zijn de salarisschalen met ingang van 1 juli 2023 met 10% gestegen en de pensioenlasten vallen hoger uit doordat in 2023 pensioenpremie afgedragen moet worden over de loonsverhogingen die in 2022 als gevolg van de CAO aanpassingen betaald zijn.
- Er is minder ingehuurd personeel waardoor deze kosten € 134.000 lager zijn.
- De kosten voor werving van personeel zijn € 6.000 lager
- Er is nog voor € 5.000 minder uitgegeven aan nascholing en studiedagen ten laste van het reguliere budget
- Aan arbo-aangelegenheden en kosten outplacement is € 17.000 meer uitgegeven
- Lagere uitgaven feesten/activiteiten/personeelsattenties (€ 14.000)
- De uitkeringen vanuit het UWV voor zwangerschapsverlof en WAZO zijn € 51.000 hoger dan begroot.
- De dotatie aan de voorziening jubileum is negatief (vrijval) omdat de discontovoet als gevolg van gestegen rente is aangepast naar 2,5%, voordeel € 17.000.
- Op overige personele lasten en onvoorzien is € 22.000 minder verantwoord.

De gemiddelde formatieve inzet is 105,05 fte waarvan 4,06 fte gedekt worden vanuit NPO middelen. Voor de reguliere exploitatie derhalve 100,99 fte waar 100,22 fte begroot is.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn € 23.000 lager dan begroot. Investeringskosten zijn later dan verwacht uitgevoerd.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 155.000 lager dan de begroting. Aan gas en elektra is € 187.000 minder uitgegeven, op onderhoudskosten is € 20.000 meer uitgegeven en aan schoonmaakkosten is € 9.000 meer uitgegeven. De begrotingspost voor energie was aan de hoge kant mede door de gunstige prijsontwikkeling in 2023 tot nu toe. Daarnaast is ook het verbruik lager door in de scholen bewust met energie verbruik om te gaan.

De dotatie aan de voorziening onderhoud is nog gebaseerd op de begroting 2023. Voor De Zeggewijzer is € 25.000 meer gedoteerd inzake voorziene onderhoudswerkzaamheden aan de

buiteninrichting die in 2024 gepland is. Voor De Stuifhoek is nog een volledig jaarbedrag gedoteerd.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 90.000 hoger dan begroot over de verslagperiode. Over de gehele linie zijn er verschillen tussen begroting en realisatie ten aanzien van de kosten. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- Hogere kosten planmatig onderhoudsbeheer € 43.000 (oa. inzet nieuwbouw € 15.000, aanpassing MJOP € 10.000, meer inzet bij incidenten)
- Hogere kosten inzet deskundigen € 31.000 (uitvoeren audits)
- Hogere kosten pr en marketing en website met name door extra kosten implementatie nieuwe huisstijl naar scholen € 39.000
- Hogere kosten ICT € 12.000
- Lagere kosten (digitale) leermiddelen € 49.000
- Lagere kosten leerlingzorg en ondersteuning € 10.000

Rentebaten

SKOD maakt sinds 2022 gebruik van schatkistbankieren waarbij de liquide middelen bij het Rijk worden aangehouden. De rentebaten zijn fors toegenomen door de steeds hoger wordende rente. In de begroting werd niet met rente baten rekening gehouden. Over 2023 is € 144.355 aan rentebaten gerealiseerd.

Er is koersverlies (€ 6.599) op de effectenportefeuille doordat obligaties de einddatum naderen en de koers naar de nominale waarde toe beweegt.

Toelichting op het resultaat NPO

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs is aan baten € 447.000 ontvangen. Deze zijn voornamelijk aan personele kosten besteed (€ 434.000), aanschaf van lesmateriaal (€ 37.000) en hogere huisvestinglasten in verband met extra voorzieningen aan een schoolplein.

Toelichting op het resultaat ten opzichte van 2022

Ten opzichte van het resultaat over 2022 zijn hogere loonkosten opvallend € 743.000 in belangrijke mate veroorzaakt door de vaststelling van de CAO 2023 waarin de bruto salarissen stegen met 10%. Hier tegenover stond verhoging van de bekostiging ter dekking van deze loonkosten. De bekostiging nam toe met € 676.000.

Meerjarenexploitatiebegroting

Hieronder is de meerjarenbegroting 2024-2028 weergegeven. Deze meerjarenbegroting is vastgesteld in december 2023. Vanaf de begroting 2024 zijn de uitgaven vanuit het Nationaal Programma Onderwijs in de begroting opgenomen. Voor 2024 en deels voor 2025 is ook subsidie basisvaardigheden ontvangen.

De komende jaren zijn er voornemens stevig te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Ook zal de bestemmingsreserve NPO ingezet gaan worden. Het resultaat zal dan naar verwachting ook negatief zijn. De negatieve resultaten zullen gedekt worden uit bestemmingsreserves. De dekking van het resultaat is afzonderlijk onder de begroting in beeld gebracht.

Bedragen * € 1.000

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten							
Rijksbijdragen	11.343	10.267	11.061	10.978	10.944	11.001	10.969
Overige overheids- bijdragen en subsidies	60	21	21	21	21	21	21
Overige baten	256	131	197	125	125	125	125
TOTAAL BATEN	11.659	10.419	11.279	11.124	11.090	11.147	11.115
Lasten							
Personeelslasten	9226	8.364	9.504	9.157	9.272	9.371	9.282
Afschrijvingen	224	247	290	333	351	358	352
Huisvestingslasten	899	1.028	932	932	932	932	932
Overige lasten	960	832	1.219	987	932	922	912
TOTAAL LASTEN	11.309	10.471	11.945	11.409	11.487	11.583	11.478
Resultaat							
Financiële baten	154	0	130	130	130	130	130
Financiële lasten	-11	-8	-4	-4	-4	-4	-4
Saldo financiële baten en lasten	143	-8	126	126	126	126	126
TOTAAL RESULTAAT	493	-60	-540	-159	-271	-310	-236

De te verwachten resultaten zullen als volgt gedekt gaan worden:

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bestemmingsreserve							
NPO	-51		-145	-17			
Passend onderwijs			-22	-22	-22	-22	-22
Kwaliteit	22		-147	-39	-39	-39	-39
Huisvesting	-2						
Culturele activiteiten	-5		-3				
Oud Papier	+7						
Sponsorgelden	0						
Ondememend Werven	400		-100	-100	-100	-100	
Onderwijs innovatie	100		-40	-30	-20	-10	
Totaal mutaties bestemmingsreserves	469	0	-458	-208	-181	-171	-61
Algemene reserve	24	-60	-82	49	-90	-139	-175
	493	-60	-540	-159	-271	-310	-236

Bij het opmaken van de begroting 2024 is besloten om vanuit het resultaat 2023 diverse bestemmingsreserves te vormen. Het werkelijke resultaat 2023 is zodanig dat deze reserves ook daadwerkelijk gevormd kunnen worden. De inzet van deze middelen de komende jaren is deels al voorzien in de meerjarenbegroting. Door deze voornemens zal het eigen vermogen gaan dalen.

Met ingang van 2024 zal de voorziening onderhoud aangepast moeten worden volgens de nieuwe regelgeving. Mogelijk is een bijstorting nodig, maar een concreet bedrag is nog niet beschikbaar.

- De meerjarenbegroting 2024 ev is goedgekeurd door CvB en RvT op 20 december 2023.
- De verwachte resultaten in de komende jaren zijn gemuteerd op de bestemmingsreserve en de algemene reserve.
- Nota bene: het verloop van de balansposten vanaf 2023 zoals hierboven opgenomen strookt niet met de vastgestelde meerjarenbegroting. In de vastgestelde meerjarenbegroting is uitgegaan van een prognose van de balanspositie ultimo 2023. In bovenstaande opstelling van de werkelijke balanscijfers ultimo 2023. De mutaties van 2024 tot en met 2028 zijn gelijk aan de vastgestelde begroting.

3.2.3 Balans in meerjarig perspectief

De meerjarenbegroting van de exploitatie leidt tot onderstaande balansposities.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA						
Materiële vaste activa	1.393	1.701	2.017	2.061	1.873	1.676
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	.0
VASTE ACTIVA	1.393	1.701	2.017	2.061	1.873	1.676
Vorderingen	286	160	160	160	160	160
Kortlopende effecten	305	0	0	0	0	0
Liquide middelen	4.399	3.724	3.279	2.965	2.837	2.847
VLOTTENDE ACTIVA	4.980	3.884	3.439	3.125	2.997	3.007
TOTAAL ACTIVA	6.383	5.585	5.456	5.186	4.869	4.683
PASSIVA						
Algemene reserve	2.120	2.037	2.086	1.996	1.857	1.682
Bestemmingsreserves	1.196	1.459	1.251	1.070	900	839
EIGEN VERMOGEN	4.036	3.496	3.337	3.066	2.757	2.521
VOORZIENINGEN	1.043	1.005	1.034	1.035	1.027	1.077
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.304	1.085	1.085	1.085	1.085	1.085
TOTAAL PASSIVA	6.383	5.585	5.456	5.186	4.869	4.683

3.2.4 Toelichting op balans 2023

Materiële vaste activa

In totaal is € 441.000 geïnvesteerd in materiele vaste activa waarbij voor € 32.000 aan investeringsbijdrage is ontvangen. De investeringsbijdrage is bedoelt voor de vergroening van de schoolpleinen. De belangrijkste investeringen betreffen de aanschaf van meubilair en ICT.

Financiële vaste activa

Doordat de effecten in 2024 zijn verkocht zijn deze verantwoord onder de vlottende activa.

Vorderingen

De vorderingen zijn relatief fors toegenomen ten opzichte van 2022. Met name door afrekeningen die na afloop van het boekjaar pas opgemaakt konden worden inzake met derde te verrekenen kosten, meer vooruitbetaalde kosten. Ook de rente over het vierde kwartaal die op 1 januari is ontvangen was veel hoger (€ 34.000) dan ultimo 2022 door de gestegen rentevoet. De vorderingen zijn inmiddels vrijwel allemaal afgewikkeld zodat er geen risico's resteren.

Effecten

Doordat de effecten in 2024 zijn verkocht zijn deze verantwoord als vlottend actief. De waardedaling van de effecten bedroeg over 2023 € 6.230.

De opbouw per 31-12-23, in EUR is als volgt:

Rente	Naam	Looptijd	Nominaal	Beurs- waarde ultimo 2022	Beurs- waarde ultimo 2023	(N)GKR
0,082%	European Investment Bank	2005-2025	200.000	198.000	191.750	-6.250
5,500%	Nederland	1998-2028	100.000	113.010	113.030	20
			300.000	311.010		-6.230

Liquide middelen

De liquide middelen zijn toegenomen met € 465.000. Dit komt onder meer door het positief resultaat.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen neemt toe met het resultaat van € 493.000. Hiervan is € 500.000 toegevoegd aan twee nieuwe bestemmingsreserves (Ondernemen werven € 400.000 en Onderwijsinnovatie € 100.000). Aan de bestemmingsreserve NPO is € 51.000 onttrokken en aan de reserve kwaliteit is € 128.000 onttrokken

Het privaat vermogen is beperkt toegenomen doordat de baten van een afrekening inzake oud papier aan de reserves zijn toegevoegd. Onttrekkingen waren er voor de kosten van culturele activiteiten en inzet van sponsorgelden.

De resultaatbestemming t.b.v. de algemene reserve is € 174.000.

Voorzieningen

Er is € 298.000 onttrokken en € 239.000 gedoteerd aan de voorziening onderhoud. De voorziening onderhoud is gebaseerd op de actuele onderhoudsplanning en de kosten voor de ventilatie systemen zijn geactiveerd. In verband met te verwachten kosten voor langdurig ziek personeel die niet meer zullen terugkeren is een voorziening getroffen van € 84.000.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn met € 273.000 toegenomen. Belangrijke oorzaken zijn dat door stijging van de loonkosten als gevolg van de CAO aanpassing zijn ook de verplichtingen inzake af te dragen pensioenlasten en loonheffing over december hoger geworden (€ 77.000). Ook stijgt daardoor de reservering voor vakantiegeldverplichtingen (€ 37.000). Daarnaast is er subsidieverbetering basisvaardigheden ontvangen die in 2024 zal worden ingezet (€ 84.000).

3.3 Financiële positie

3.3.1 Kengetallen

Kengetal	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Signaleringswaarde
Solvabiliteit II (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	79,6%	81,6%	82,2%	80,2%	83,6%	Ondergrens: < 30%
Weerstandsvermogen Eigen vermogen / totale baten (incl. financiële baten)	34,6	32,5	31,0	30,5	37,3	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	3,82	3,97	4,32	3,11	2,99	Ondergrens: 1,0
Rentabiliteit Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	4,23	5,1	2,3	-6,7	-2,1	Afhankelijk van de financiële positie
Personeelslast / totale lasten	81,6	82,3	80,2	80,5	78,9	n.v.t.
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (Feitelijk publiek eigen vermogen -/- Signaleringswaarde publiek eigen vermogen)	1.861.383	1.553.080	1.403.761	1.075.261	1.347.468	Bovengrens: > 0
Ratio publiek vermogen / gewenst publiek vermogen	1,94	1,87	2,0	1,72	1,73	1,0
Ratio algemene reserve / gewenst publiek vermogen	1,11	1,17	1,44	1,31	1,50	1,0

BO4 betreft schoolbesturen met 6-10 scholen, die DUO als vergelijkbaar kwantificeert. Dit zegt overigens niets over daadwerkelijke vergelijkbaarheid als rijksbijdrage, inzet in FTE, leerlingaantallen.

3.3.2 Toelichting op de financiële positie

De kengetallen worden beïnvloed doordat nog niet alle NPO-middelen zijn ingezet, maar als zodanig wel positief doorwerken in de kengetallen.

Solvabiliteit II

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen vermogen (reserves, inclusief voorzieningen) en vreemd vermogen (schulden) en verschaft zo inzicht in de financieringsopbouw.

De signaleringsgrens van de Inspectie is < 30%. Bij SKOD is de solvabiliteit 82% en is hiermee ruim voldoende om op de korte en lange termijn aan (betalings-)verplichtingen te voldoen.

Weerstandsvermogen

Solvabiliteitsberekeningen maken duidelijk hoe groot het eigen vermogen is in verhouding tot het balanstotaal. Balanstotalen weerspiegelen echter nauwelijks de werkelijke omvang van een organisatie en de daarmee samenhangende omvang van de lasten. Verder worden balanstotalen soms sterk beïnvloed door incidentele omstandigheden.

Het weerstandsvermogen is in dat opzicht een goede aanvulling en maakt duidelijk hoe groot het eigen vermogen is in verhouding tot de totale omvang van de jaarbaten. Een dergelijke berekening laat in feite zien in hoeverre het eigen vermogen als buffer kan fungeren voor

mogelijke tegenvallende exploitatielasten. Bij SKOD is het weerstandsvermogen 30,0 inclusief bestemmingsreserves.

Liquiditeit

Het liquiditeitskengetal maakt duidelijk of SKOD aan al haar op korte termijn opeisbare schulden kan voldoen. De current-ratio bedraagt ultimo 2023 3,59 en daarmee is de liquiditeit van SKOD ruim voldoende en is hoger dan de signaleringswaarde van de Inspectie. Voor SKOD bedraagt deze signaleringswaarde <1.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan hoe groot het behaalde exploitatieresultaat is, uitgedrukt in procenten van de totale baten (inclusief financiële baten). Het jaar is afgesloten met een positief resultaat. De rentabiliteit over het jaar 2023 is hiermee logischerwijs ook positief.

Mogelijk bovenmatig vermogen

De Inspectie van het Onderwijs heeft een signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Minister Slob heeft de Kamer hierover geïnformeerd. Aanleiding is dat de inspectie in 2018 in De Financiële Staat van het Onderwijs 2017 concludeerde dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Er blijft structureel geld over aan het einde van het jaar, in nagenoeg alle onderwijssectoren. Daarom werd toen toegezegd een signaleringswaarde voor reserves te ontwikkelen. Als de reserve van een onderwijsbestuur boven de signaleringswaarde uitkomt, is de reserve mogelijk te hoog. Daarom wordt gesproken over een signaleringswaarde. Het is geen norm. De formule voor schoolbesturen kent een organisatie-afhankelijke variabele. SKOD heeft bovenmatig vermogen. De verhouding eigen vermogen / normatief vermogen bedraagt 1,94.

Mogelijk bovenmatig vermogen 2

SKOD onderkent dat het niet gewenst is te veel vermogen aan te houden en wenst dan ook nadrukkelijk te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Om deze wens te benadrukken zijn bestemmingsreserves gevormd als onderdeel van het vermogen. Om aan te geven wat de invloed is van deze bestemmingsreserves op het bovenmatig vermogen kan de algemene reserve uitdrukt worden ten opzichte van het normatief vermogen. Het kengetal bedraagt dan 1,11.

De conclusie is dan ook gerechtvaardigd dat de financiële positie van SKOD meer dan uitstekend is, maar feitelijk ook vraagt om te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. De voornemens zijn daar en deze zijn ook in de meerjarenbegroting financieel vertaald. Indien SKOD in staat is de voornemens uit de meerjarenbegroting de komende jaren ook te realiseren dan kan de ontwikkeling van de kengetallen als volgt worden weergegeven. Geconcludeerd kan worden dat het vermogen van SKOD sterk afneemt de komende jaren.

Kengetal	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Realisatie 2026	Realisatie 2027	Realisatie 2028
Solvabiliteit II (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	79,6	80,6	80,1	79,1	77,7	76,8
Weerstandsvermogen Eigen vermogen / totale baten (incl. financiële baten)	30,0	30,6	29,7	27,3	24,5	22,4
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	3.59	3,58	3,17	2,88	2,76	2,77
Rentabiliteit Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	4,2	-4,8	-1,4	-2,4	-2,8	-2,1
Omvang normatief vermogen	1.974.063	2.271.450	2.593.350	2.642.160	2.458.645	2.267.082
Eigen vermogen	3.835.446	3.298.322	3.140.173	2.896.575	2.559.853	2.323.813
Eigen vermogen -/- normatief vermogen	1.861.383	1.026.873	546.823	227.415	101.208	56.731
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (Feitelijk publiek eigen vermogen -/- Signaleringswaarde publiek eigen vermogen)	1,94	1,45	1,21	1,09	1,04	1,03

4. Ondertekening door het CvB

Naam: O.M. Vermeulen

Functie: College van Bestuur

Datum: 21 mei 2024

Handtekening:

5. Verslag intern toezicht

5.1 Inleiding

Binnen SKOD zijn bestuur en toezicht gescheiden. Het college van bestuur (CvB) bestuurt de organisatie.

De Raad van Toezicht (RvT) ziet erop toe dat het CvB van SKOD op adequate wijze bestuurt en vertegenwoordigt in de verbonden samenwerkingsverbanden.

De taken en bevoegdheden van de RvT zijn expliciet beschreven in de statuten van de Stichting en het bestuursmodel. De wijze waarop de RvT zijn taak uitvoert is beschreven in het herziene governance- bestuursmodel (vastgesteld december 2023) van SKOD.

In dit jaarverslag verantwoordt de Raad van Toezicht SKOD zich over de uitvoering van het toezicht in 2023.

5.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De RvT bestaat uit vijf leden. De leden hebben zitting voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid van herbenoeming voor opnieuw vier jaar. Een lid treedt af volgens een door de RvT vastgesteld rooster. De RvT is zodanig samengesteld, dat de leden ten opzichte van elkaar, het CvB en andere mogelijke belanghebbenden en deelbelangen, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Naam	Functie	Nevenfuncties	Commissie
Dhr. I.C.M. Cornel MBA		Toezichthouder bij PIT Onderwijs en Kinderopvang VN-ambassadeur Inclusie Fractielid Dongense VVD Member & auditor Caravan 2000	Voorzitter RvT lid Auditcommissie lid Remuneratiecommissie
Dhr. A.D.M. van Baalen	Strategisch adviseur gemeente Hoeksche Waard.	Lid raad van toezicht bij Samenwerkingsverband Onderwijs Dat Past in Vlaardingen, Schiedam en Maassluis	Vice-voorzitter lid commissie O&K
Dhr. S.H.E. van Gils	Gepensioneerd		Lid Auditcommissie
Mw. E.J.A.J. van de Weijer - Frederix	Bestuurssecretaris bij Stichting Onderwijsgroep Zuid- Hollandse Waarden voor PO en VO (tot 1 september 2023).		Lid commissie O&K, lid Remuneratiecommissie
Mw. L.A. van de Water - Astro	Bestuurssecretaris & informatiemanager, Stichting St. Josephscholen		Lid commissie O&K,

Rooster van aftreden:

Naam	Functie	Benoemingstermijn	termijn	benoembaar
Dhr I.C.M. Cornel MBA	Voorzitter RvT, lid Auditcommissie, lid, Remuneratiecommissie	3-11-2021 – 3-11-2025	I	ja
Dhr A.D.M. van Baalen	Vice-voorzitter, lid commissie O&K	4-11-2023 – 4-11-2027	II	nee
Dhr S.H.E. van Gils	Lid Auditcommissie,	4-11-2023 – 4-11-2027	II	nee
Mw. E.J.A.J. van de Weijer - Frederix	Lid commissie O&K, lid Remuneratiecommissie	4-11-2023 – 4-11-2026	II	nee
Mw. L.A. van de Water - Astro	Lid commissie O&K	3-11-2021 – 3-11-2025	I	ja

In de vergadering van de Raad van Toezicht zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van de leden van de Raad van Toezicht voor 2023 en volgende jaren. Dit op basis van de richtlijnen van de NVTK-VTOI.

De vergoeding is gekoppeld aan de cao Bestuurders funderend onderwijs en daarmee aan de inschaling van het CvB van SKOD.

Het betreft een vergoeding per kalenderjaar. De declaratie wordt volgens "self-billing" door SKOD aan de leden aangeleverd. In de vergoeding zijn gemaakte onkosten (kosten voor professionalisering en reiskosten) niet inbegrepen.

De vergoeding wordt in één keer volledig uitbetaald aan het einde van het kalenderjaar en betreft een belastbare vergoeding.

5.3 Visie op toezicht

De RvT heeft haar toezichtvisie opnieuw verwoord en vastgesteld. SKOD hanteert hierbij de ideeën over 'policy governance' van John Carver. Deze ideeën waren ook uitgangspunt bij de opstellers van de wet Goed onderwijs, goed bestuur. Een belangrijk uitgangspunt is een heldere scheiding tussen taken en verantwoordelijkheden.

- De maatschappij verandert snel en daarmee de eisen aan en de verwachtingen van een onderwijsorganisatie ook. De RvT volgt deze ontwikkelingen en agendeert deze voor haar eigen overleg.
- Maatschappelijk gezien zijn er onder andere ontwikkelingen op het gebied van achterblijvende leeropbrengsten, de vorming van IKC's, de rijke schooldag, toenemende mate van samenwerking met maatschappelijke partners, verbinden van zorg in onderwijs.
- Een veranderend pedagogisch klimaat.
- Elk kind heeft recht op persoonlijke én maatschappelijke ontwikkeling (burgerschap, medemenselijkheid).
- Versterken van opvoedingsnetwerken rond kinderen, bijdragen aan community-vorming rond opvoeding.
- Bijdragen aan doorbreken van maatschappelijke segregatie (behalve onderwijs segregeren ook kinderopvang en bso).
- De krapte op de arbeidsmarkt vormt een toenemende zorg voor SKOD en vraagt om een duidelijke positionering op de arbeidsmarkt.
- De balans in voorliggende uitdagingen en een toereikende Rijksbesteding.

5.4 taken en verantwoordelijkheden

In de statuten van SKOD staat benoemd dat de RvT onder andere toeziet op:

- Het bereiken van de doelen conform het vastgesteld strategisch meerjarenbeleidsplan;
- Dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen zoals het goedkeuren van (meerjaren-) begroting en eventuele begrotingswijzigingen, jaarrekening en het bestuursverslag;
- Rechtmatige verwerving van middelen en rechtmatige en doelmatige bestemming en aanwending van middelen;
- Aanwijzen van de accountant;
- Wettelijke verplichtingen en code goed bestuur (en afwijkingen daarvan);

Daarnaast heeft de RvT een adviserende rol ('critical friend') voor het CvB en treedt de RvT als werkgever van CvB.

Hieronder wordt beschreven hoe de RvT in 2023 het toezicht heeft vormgegeven.

5.4.1 Bereiken van de doelen

De RvT heeft toezicht gehouden op het bereiken van de doelen van SKOD middels het bespreken van onder andere de volgende documenten:

- Strategisch beleidsplan
- Jaarplan
- 100 dagen analyse
- Kwaliteitsbeleid – gebaseerd op Inspectiekader versie 1-8-'23 inclusief correcties oktober 2023
- Visie SKOD op kwaliteit
- Onderwijsresultaten
- Resultaten leerling- en oudertevredenheid

Hierdoor heeft de RvT een goed beeld gekregen van de voortgang van de realisatie van de doelen en de gemaakte keuzes door de bestuurder, inclusief onderbouwing.

5.4.2 Voldoen aan wettelijke verplichtingen

De RvT heeft toegezien dat er voldaan wordt aan de wettelijke verplichtingen. Dit heeft geleid tot onder andere:

- Het vaststellen van de vergoeding van de RvT leden voor het kalenderjaar 2023 in december 2023;
- Het goedkeuren van het bestuursverslag 2022; (inhoudelijk en financieel)
- Het goedkeuren van het jaarverslag Raad van Toezicht 2022;
- Het goedkeuren van de jaarrekening 2022 en het daarbij behorende accountantsverslag;
- Het goedkeuren van de (meer)begroting 2024-2028;
- De aan de begroting gekoppelde trimesterrapportages inclusief prognose einde jaar;
- Rapport interimcontrole door de accountant;
- Het bestuursformatieplan 2023-2027;

Ook is AVG als onderwerp geagendeerd en het waarderingskader van de Inspectie. Op deze manier heeft de RvT zich een beeld kunnen vormen dat de wettelijke eisen worden nageleefd.

5.4.3 Rechtmatige verwerving van middelen en rechtmatige en doelmatige bestemming en aanwending van middelen;

Uit diverse verkregen documenten (waaronder trimesterrapportages, begroting en jaarrekening) en overleggen met onder andere het CvB en de accountant is gebleken dat de verwerving van financiële middelen rechtmatig is verlopen en dat de middelen rechtmatig en doelmatig zijn bestemd.

SKOD heeft de NPO-gelden ingezet om onderwijsachterstanden ontstaan door lesuitval en "onderwijs op afstand" tijdens de coronaperiode weg te werken. Het CvB heeft adequate monitoring opgezet en in samenspraak met de Auditcommissie is tevens besloten de NPO-middelen separaat te verantwoorden in de periodieke financiële rapportages.

Met ingang van het kalenderjaar 2023 vindt de onderwijsbekostiging op basis van een kalenderjaar plaats. Omdat de in de voorgaande periode per schooljaar werd bekostigd, ontstaat er een niet evenredige verdeling van de bekostiging over de laatste vijf maanden van het kalenderjaar 2022. Het 5/12e deel van de bekostiging uit 2022 vervalt en komt derhalve voor SKOD € 470.000 lager uit.

De RvT heeft het CvB geadviseerd om aan te sluiten bij de bezwaarprocedure die door de PO-raad is gestart om zo gezamenlijk bezwaar te maken tegen deze korting op de bekostiging door het Ministerie van OCW. In 2024 zal duidelijk worden of het bezwaar gegrond is.

Door een toename in de rijksmiddelen, de overige baten, de gestegen rente en lagere (huisvestings-)lasten ontstaat een positief saldo op de verlies- en winstrekening. Naar aanleiding van de T2 rapportage heeft de Auditcommissie geadviseerd de ontstane reserves adequaat in te zetten ten behoeve van het onderwijs.

De RvT heeft het advies overgenomen en het CvB gevraagd een plan op te stellen voor de inzet van deze reserves.

5.4.4 Aanwijzen accountant

In 2023 heeft een gesprek plaats gevonden tussen de RvT en de accountant. Dit in aanwezigheid van het CvB. De RvT heeft eind 2022 besloten met hetzelfde accountantskantoor de samenwerking te continueren.

5.4.5 Code Goed Bestuur en afwijkingen daarvan

De raad van toezicht hanteert de principes van Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs en ziet daarop toe. De RvT heeft in het verslagjaar geen tegenstrijdig belang bij zowel bestuurder als leden van de Raad van Toezicht geconstateerd.

5.4.6 Klankbord van CvB

De RvT heeft ook invulling gegeven aan de adviserende rol aan de CvB. Het betrof onder andere de volgende adviezen over:

- Een kwaliteitsslag in proces, totstandkoming en de vorm en inhoud van de financiële verslaglegging heeft geleid tot een stroomlijning hiervan en tot meer overzicht, inzicht en doorzicht ten aanzien van de financiën;
- Aanscherping van uitlijning van beschreven beleid naar strategie en operatie
- Verbeterplan onderwijs en kwaliteit
- Het verder ontwikkelen van een meer beleidsrijke begroting in de begroting 2024;
- Vervangingsproblematiek;
- Stelsel van onderwijs- kwaliteit;
- Governance SKOD – rolneming, van de organisatie;
- De aanscherping van toezicht- en toetsingskader en informatieprotocol.

5.5 Commissies

De RvT werkt met drietal commissies waarin. De commissies hebben een voorbereidende en adviserende rol naar de gehele Raad van Toezicht. Door het instellen van commissies, is de RvT nog beter in staat de inhoudelijke dialoog met het CvB aan te gaan en waar kan haar adviesrol beter vormgeven.

Van de vergaderingen wordt een verslag gemaakt. Vervolgens wordt een terugkoppeling gegeven in de vergadering van de RvT. In 2023 zijn voor de drie commissies separate reglementen vastgesteld.

Het betreft de volgende commissies:

5.5.1 Commissie Onderwijs en Kwaliteit:

De commissie Onderwijs- en Kwaliteit bespreekt het kwaliteitsbeleid en bijbehorende processen, monitort de onderwijsopbrengsten en richt zich op de kwalitatieve kant van HR-beleid. Het jaar 2023 heeft onder de bezielende leiding van het CvB in het teken gestaan van de volgende stap in de beleidsontwikkeling ten aanzien van onderwijskwaliteit en het stelsel van kwaliteit.

De Commissie Onderwijs en Kwaliteit is in 2023 de twee keer bijeengewees.

Tijdens de bijeenkomsten van de Commissie Onderwijs en Kwaliteit zijn de volgende onderwerpen besproken:

- Stelsel van kwaliteit zorg (zorg- en systeem)
- Bovenschoolse visie op kwaliteit op scholen
- Opbrengsten midden- en eindresultaten
- Tevredenheid ouders en leerlingen
- Professionaliseringsaanbod SKOD (intervisie, externe scholingstrajecten, begeleiding op de werkplek, collegiale consultatie)
- Uitkomsten van de externe audits op de scholen en het daarbij behorend verbetertraject
- Vormgeven van de P-D-C-A cyclus en lerend vermogen van SKOD

5.5.2 Auditcommissie:

De commissie besteedt aandacht aan het financieel beleid, huisvestingsbeleid en het treasurybeleid. Uitgangspunt in de besprekingen met het college van bestuur is de maximale inzet van de middelen ten behoeve van onderwijs aan de leerlingen. De Auditcommissie is in 2023 zesmaal bijeengewees.

In de overleggen met het CvB is een start gemaakt met de vormgeving van een beleidsrijke begroting, waarmee de verbinding wordt gelegd met het meerjaren strategisch beleid en het jaarplan. Het CvB geeft hiermee sturing aan de doelmatige- en rechtmatige inzet van middelen. Ook zijn de documenten Begroting 2024, Jaarrekening 2022 en trimesterrapportages in detail besproken.

Tijdens de bespreking van Jaarrekening 2022, heeft de Auditcommissie positief geadviseerd met het voorgenomen besluit om als SKOD over te gaan op schatkistbankieren.

De Auditcommissie heeft ter voorbereiding op de hernoeming, overleg gevoerd met de accountant.

5.5.3 Remuneratiecommissie:

De Remuneratiecommissie houdt twee keer per jaar een voortgangsgesprek met het CvB en doet voorstellen voor de bezoldiging van de bestuurder. De Remuneratiecommissie geeft uitvoering aan de rol als werkgever. In 2023 heeft de Remuneratiecommissie diverse gesprekken gevoerd met het CvB.

De Remuneratiecommissie heeft daarbij, ter voorbereiding op het eerste evaluatiegesprek, de BAC-leden betrokken, zodat zij hun ervaringen konden delen.

5.6 Overlegvormen

In het verslagjaar heeft de RvT zesmaal vergaderd. Bij deze reguliere vergaderingen was het CvB aanwezig, en agenda-gestuurd sloten er diverse functionarissen uit de organisatie aan. Daarnaast heeft er tweemaal overleg plaatsgevonden met de GMR en vindt er structureel bilateraal overleg plaats tussen het CvB en de voorzitter van de RvT. De governance driehoek is besproken en de rollen van RvT, CvB en GMR hierin.

Van de overlegvormen wordt separaat verslaglegging opgemaakt en ingebracht tijdens de volgende volledige RvT-vergadering. Dit met uitzondering van het bilateraal overleg tussen de VZ RvT en CvB. In de voorbesprekingen en nabesprekingen van de RvT-vergaderingen wordt de eigen rol van de raad tegen het licht gehouden. Centrale vraag; "Wat heeft het overleg bijgedragen aan meerwaarde voor de leerlingen en ouders van SKOD".

De reguliere vergaderingen van de RvT vinden plaats op de scholen. Voorafgaand aan de start van de vergaderingen bespreekt de RvT met medewerkers van de school diverse onderwerpen. Daarmee houdt de RvT zicht op en binding met de werkpraktijk.

Door de verschillende overlegvormen, waarin verschillende documenten en onderwerpen zijn besproken, en met verschillende partijen en betrokkenen uit de organisatie te spreken, heeft de RvT zich een goed beeld verschaft van de wijze van besturen door het CvB en van de voortgang van de realisatie van de doelen.

Tevens heeft de RvT in 2023 een interne evaluatie gehouden waarbij het functioneren van de raad uitvoerig is besproken en geëvalueerd. Het CvB is tevens geraadpleegd bij de evaluatie. Als vervolg op deze interne evaluatie cyclus, heeft de RvT besloten om in het najaar van 2024 een evaluatie te beleggen onder leiding van een extern deskundige.

5.7 Continuïteit van ontwikkelingen

Op verzoek van de RvT, heeft het CvB een 100 dagen analyse opgesteld.

Naar aanleiding van deze analyse, heeft het CvB een aantal acties ingezet die in 2023 beslag hebben gekregen:

- Verdieping en versteviging van het onderwijskwaliteitsbeleid;
- Uitgangspunten voor het IKC vaststellen;
- Het uitwerken van een PR & marketingplan om SKOD als werkgever aantrekkelijk te maken;
- Het versterken van de teamgeest;
- Het vervolledigen van de bijlagen bij het bestuursmodel;
- Duurzaamheid van de gebouwen;
- Nadere uitwerking managementcharter
- Herziening toezicht- en toetsingskader en informatieprotocol.

Deze onderwerpen worden frequent geagendeerd tijdens de RvT- vergaderingen.

8. Jaarrekening 2023

Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen

A. Balans per 31-12-2023 na resultaatbestemming

1	Activa	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	1.392.454	1.207.850
1.1.3	Financiële vaste activa	0	311.010
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>1.392.454</u>	<u>1.518.860</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	286.485	154.822
1.2.3	Effecten	304.780	0
1.2.4	Liquide middelen	4.399.153	3.934.057
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>4.990.418</u>	<u>4.088.878</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>6.382.871</u>	<u>5.607.738</u>
2	Passiva	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.1	Eigen vermogen	4.035.867	3.542.757
2.2	Voorzieningen	1.043.302	1.034.406
2.4	Kortlopende schulden	1.303.703	1.030.576
	<u>Totaal passiva</u>	<u>6.382.871</u>	<u>5.607.738</u>

B. Staat van baten en lasten over 2023

		Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen OCW	11.343.606	10.266.665	10.666.558
3.2	Overige overheidsbijdragen	60.030	21.157	19.254
3.5	Overige baten	<u>256.128</u>	<u>130.759</u>	<u>199.126</u>
	<u>Totaal baten</u>	<u>11.659.764</u>	<u>10.418.581</u>	<u>10.884.938</u>
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	9.226.137	8.363.646	8.482.780
4.2	Afschrijvingen	223.969	247.193	228.128
4.3	Huisvestingslasten	899.432	1.028.020	720.341
4.4	Overige lasten	<u>960.497</u>	<u>832.083</u>	<u>876.089</u>
	<u>Totaal lasten</u>	<u>11.310.036</u>	<u>10.470.942</u>	<u>10.307.339</u>
	Saldo baten en lasten	<u>349.728</u>	<u>-52.361</u>	<u>577.600</u>
6	Financiële baten en lasten			
6.1	Financiële baten	153.861	0	10.718
6.2	Financiële lasten	<u>-10.480</u>	<u>-8.360</u>	<u>-27.517</u>
		<u>143.382</u>	<u>-8.360</u>	<u>-16.799</u>
	<u>Resultaat</u>	<u>493.110</u>	<u>-60.721</u>	<u>560.801</u>
	<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>493.110</u>	<u>-60.721</u>	<u>560.801</u>
	<u>Totaal resultaat</u>	<u>493.110</u>	<u>-60.721</u>	<u>560.801</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2023

	Realisatie 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	349.728	577.600
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	223.969	228.128
- Mutaties voorzieningen	8.896	58.722
- Ov mutaties eigen vermogen	0	
	232.864	286.850
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-436.444	392.482
- Kortlopende schulden	273.126	173.627
	-163.317	566.109
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	419.275	1.430.559
Ontvangen interest	144.355	4.095
Betaalde interest	-10.480	-27.517
Baten financiële vaste activa	9.507	6.623
	143.382	-16.799
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	562.657	1.413.760
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-408.571	-658.859
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa		0
Desinvesterings in financiële vaste activa	311.010	24.758
	-97.561	-634.101
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-97.561	-634.101
<u>Mutatie liquide middelen</u>	465.096	779.659
Liquide middelen 1-1	3.934.057	3.154.398
Liquide middelen 31-12	4.399.153	3.934.057
Mutatie Liquide middelen	<u>465.096</u>	<u>779.659</u>

D. Grondslagen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen

Rechtsvorm: Stichting

Zetel: Made

Kamer van Koophandel: 41099013

1. Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van SKOD en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op continuïteitsveronderstelling van de stichting.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Schattingen

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere

waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 1.000. Investeringsgrens worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur.

Er wordt afgeschreven vanaf de eerste maand in ingebruikname.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Schoolgebouwen waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente zijn niet in de balans opgenomen.

1.3 Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde.

1.5 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

1.7 Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

2.1 Eigen vermogen

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende

baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)

De bestemmingsreserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen voldaan moeten worden.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserves komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Er zijn bestemmingsreserves gevormd uit op scholen verkregen middelen voor NPO, passend onderwijs, huisvesting, onderwijsinnovatie en kwaliteit.

2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)

Dit betreft middelen die in het verleden zijn verkregen door de verkoop van eigen grond, sponsorinkomsten, culturele activiteiten en opbrengsten oud papier.

2.2 Voorzieningen

Voorziening worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door donaties ten laste van de staat van baten en lasten.

Onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

2.2.1 Personeelsvoorziening

Voorziening jubilea

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van een standaard leeftijd van indiensttreding van 25 jaar. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 2,5%.

Voorziening langdurig zieken

SKOD is eigen risicodragers voor het ziekteverzuim van de medewerkers gedurende de eerste twee jaar. Voor medewerkers die per balansdatum langdurig ziek zijn (en dit naar verwachting blijven) wordt een voorziening gevormd voor de loonkosten van de nog resterende maanden van deze periode. Dit vanuit de veronderstelling dat deze medewerkers tijdens hun ziekte geen prestaties voor de instelling leveren. De voorziening wordt opgenomen voor de nominale waarde. De dotatie wordt ten laste van de personeelskosten gebracht. De werkelijke loonkosten voor deze medewerkers worden onttrokken aan de voorziening.

2.2.3 Overige voorzieningen

Voorziening groot onderhoud en buitenonderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op

basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren tot en met 2023 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

2.4 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden

toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

3.1 Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen

verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen Samenwerkingsverbanden.

De bedragen die het Samenwerkingsverband als gelden passend onderwijs heeft doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen zijn als volgt verwerkt:

- gelden die OCW namens de Samenwerkingsverbanden aan de scholen overmaakt zijn verantwoord onder categorie 3.1.1 Ontvangen Rijksbijdragen;
- de overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder categorie 3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden verwerkt.

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of

andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

3.5 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.1 Personeelslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten en voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als en overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

4.2 Afschrijvingen

Gebouwen en terreinen

Onder gebouwen en terreinen vallen:

- Gebouwen: afschrijvingstermijn 40 jaar
- Verbouwing scholen: afschrijvingstermijn 20 jaar
- Verbouwing bestuurskantoor: afschrijvingstermijn 8 jaar

Inventaris en apparatuur

Onder inventaris en apparatuur vallen:

- Stofferings: afschrijvingstermijn 10 jaar
- Meubilair: afschrijvingstermijn 20 jaar
- Machines en installaties: afschrijvingstermijn 12 jaar
- Duurzame apparatuur: afschrijvingstermijn 5 jaar
- ICT-apparatuur: afschrijvingstermijn 4 jaar

Andere vaste bedrijfsmiddelen

Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen:

- Leermiddelen: afschrijvingstermijn 5 jaar
- Touchscreens: afschrijvingstermijn 5 jaar

4.3 Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4 Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenen

Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een

pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

Verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Het pensioenfonds ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

5. Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van één bank. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

4. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen wordt opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa
1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.5	
	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Stand per 1 januari				
Aanschafprijs 1-1-2023	212.345	4.188.706	665.363	5.066.413
Afschrijving cumulatief 1-1-2023	155.056	3.057.840	645.667	3.858.564
Boekwaarde 1-1-2023	57.288	1.130.865	19.696	1.207.850
Investeringen 2023	56.316	341.003	43.776	441.095
Desinvesteringen 2023		0		0
Investeringsbijdragen	32.523	0		32.523
Afschrijvingen 2023	16.923	197.909	9.137	223.969
Saldo mutaties	6.870	143.095	34.639	184.604
Stand per 31 december				
Aanschafprijs 31-12-2023	236.138	4.529.709	709.139	5.474.986
Afschrijving cumulatief 31-12-2023	171.979	3.255.749	654.804	4.082.532
Boekwaarde 31-12-2023	64.159	1.273.960	54.335	1.392.454

1.1.3 Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
1.1.3.7 Effecten	0	311.010
Totaal financiële vaste activa	0	311.010

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
1.1.3.7.2 Nederlandse Staatsobligaties		
Stand per 1 januari	113.010	133.250
Aankopen boekjaar	0	0
Verkopen boekjaar	0	0
Ongerealiseerde koersresultaten	20	-20.240
Overboeking naar kortlopend	-113.030	
Stand 31 december	0	113.010

1.1.3.7.3 Overige obligaties		
Stand per 1 januari	198.000	202.518
Aankopen boekjaar	0	0
Verkopen boekjaar	0	0
Ongerealiseerde koersresultaten	-6.250	-4.518
Overboeking naar kortlopend	-191.750	
Stand 31 december	0	198.000
Totaal effecten	0	311.010

De effecten worden in 2024 verkocht.

VLOTTENDE ACTIVA			
		31-12-2023	31-12-2022
1.2.2	Vorderingen	EUR	EUR
1.2.2.1	Debiteuren	46.614	5.290
1.2.2.2	Ministerie OCW	5.399	0
1.2.2.3	Gemeenten en GR's	18.610	8.977
1.2.2.10	Overige vorderingen	66.535	52.501
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	98.201	70.373
1.2.2.14	Te ontvangen interest	51.126	17.680
	Totaal vorderingen	286.485	154.822
1.2.3	Effecten	31-12-2023	31-12-2022
		EUR	EUR
	Effecten	304.780	0
	Totaal effecten	304.780	0
1.2.4	Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
		EUR	EUR
1.2.4.1	Kasmiddelen	458	327
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	53.417	69.173
1.2.4.3	Schatkistbankieren	4.345.277	3.864.557
	Totaal liquide middelen	4.399.153	3.934.057

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1	Eigen vermogen	Mutaties		
		Stand per	Resultaat	Stand per 31-12-
		1-1-2023		2023
		EUR	EUR	EUR
2.1.1.1	Algemene reserve	2.096.302	23.700	2.120.002
		2.096.302	23.700	2.120.002
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)			
	- Bestemmingsreserve NPO	626.197	-51.455	574.742
	- Passend onderwijs	121.153	0	121.153
	- Ondernemend werven	0	400.000	400.000
	- Onderwijsinnovatie	0	100.000	100.000
	- Huisvesting	150.000	-2.069	147.931
	- Kwaliteit	350.000	21.616	371.616
		1.247.350	468.092	1.715.442
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)			
	- Verkoop grond	83.012	0	83.012
	- Oud papier	64.100	6.850	70.950
	- Culturele activiteiten	19.200	-5.218	13.982
	- Sponsorgelden	32.793	-314	32.479
		199.105	1.318	200.423
	Totaal eigen vermogen	3.542.757	493.110	4.035.867

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorziening	177.399	110.305
2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud	865.903	924.101
Stand per 31 december	1.043.302	1.034.406

	Mutaties				
	Stand per	Dotaties	Ont-trekkingen	Vrijval	Saldo
	1-1-2023 EUR	2023 EUR	2023 EUR	2023 EUR	31-12-2023 EUR
2.2.1.4 Voorziening jubileumgratificaties	110.305	1.820	5.024	13.714-	93.387
2.2.1.6 Voorziening langdurig zieken	-	84.012	-		84.012
2.2.1 Personele voorzieningen	110.305	85.832	5.024	13.714-	177.399
2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud	924.101	239.400	297.598		865.903
Totaal voorzieningen	1.034.406	325.232	302.622	13.714-	1.043.302

	Onderverdeling saldo		
	Kortlopend deel < 1 jaar EUR	Deel 1<> 5 jaar	Langlopende deel > 5 jaar EUR
Voorziening jubileumgratificaties	2.995	34.237	56.155
Voorziening langdurig zieken	84.012	-	-
Voorziening voor groot onderhoud	283.216	582.687	-
Totaal voorzieningen	370.223	616.924	56.155

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.4.6 Schulden aan gemeenten	37.660	14.364
2.4.8 Crediteuren	124.686	122.358
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	410.030	349.215
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	115.520	99.387
2.4.12 Overige kortlopende schulden	334	1.319
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	108.335	31.549
2.4.15 Vooruit ontvangen investeringssubsidies	0	10.000
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	92.598	3.197
2.4.17 Vakantiegeld en -bindingstoelage	322.436	284.995
2.4.19 Overige overlopende passiva	92.102	114.192
Totaal kortlopende schulden	1.303.703	1.030.576

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW		
Subsidie verbetering basisvaardigheden	83.940	0
Subsidie Lerarenbeurs	11.895	11.549
Subsidie zij-instroom	12.500	20.000
	108.335	31.549

Niet uit de balans blijken rechten en plichten

Het bevoegd gezag heeft de volgende meerjarige contracten afgesloten:

	Jaarlijkse verplichting EUR
PCI Nederland Looptijd van 17-9-2022 tot 16-9-2026	27.808

Vereenvoudigde bekostiging

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 471.962. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Zo zijn er in 2022 investeringen niet of later ingezet en is er minder aandacht geweest voor projecten die met IKC vorming te maken hebben. Ook is er besloten de hoeveelheid zij-instroomtrajecten terug te schroeven.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2023

3 Baten

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
3.1. Rijksbijdragen OCW	11.343.606	10.266.665	10.666.558
3.2 Overige subsidies OCW	60.030	21.157	19.254
3.5 Overige baten	256.128	130.759	199.126
	<u>11.659.764</u>	<u>10.418.581</u>	<u>10.884.938</u>

3.1.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	10.971.957	10.021.305	10.357.182
3.1.2.1 Subsidies OCW	109.600	25.000	65.345
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	262.049	220.360	244.031
	<u>11.343.606</u>	<u>10.266.665</u>	<u>10.666.558</u>
3.1 Totaal Rijksbijdragen OCW	<u>11.343.606</u>	<u>10.266.665</u>	<u>10.666.558</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
3.2.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen	58.230	19.657	18.054
3.2.2.3 Overige overheden	1.800	1.500	1.200
	<u>60.030</u>	<u>21.157</u>	<u>19.254</u>

3.5 Overige baten

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
3.5.1 Opbrengsten verhuur	97.504	79.999	98.895
3.5.2 Detachering personeel	101.771	50.760	34.796
3.5.4 Sponsoring	-	-	2.219
3.5.5 Ouderbijdragen	9.496	-	21.390
3.5.10 Overige	47.357		41.827
Totaal overige baten	<u>256.128</u>	<u>130.759</u>	<u>199.126</u>

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	6.502.869	5.806.152	6.040.785
4.1.1.2 Sociale lasten	928.115	916.760	844.446
4.1.1.3 Premies participatiefonds	142.300	76.397	80.775
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	0	0	2.525
4.1.1.5 Pensioenpremies	961.155	840.365	883.644
4.1.1 Lonen en salarissen	8.534.439	7.639.674	7.852.176
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	72.118	5.000	6.935
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	258.166	373.182	361.614
4.1.2.3 Overig	452.096	385.790	329.946
4.1.2 Overige personele lasten	782.380	763.972	698.495
4.1.3 Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.1 Vergoedingen participatiefonds			
4.1.3.2 Vergoedingen vervangingsfonds	0	0	0
4.1.3.3 Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-90.682	-40.000	-67.891
Totaal personeelslasten	9.226.137	8.363.646	8.482.780

Het aantal FTE bedroeg ultimo 2023 en 2022 respectievelijk 105,05 en 104,12

Het aantal medewerkers bedroeg ultimo 2023 en 2022 respectievelijk 147 en 143.

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Gebouwen en terreinen	16.923	18.720	24.639
Inventaris en apparatuur	197.909	214.525	196.647
Andere vaste bedrijfsmiddelen	9.137	13.948	6.843
Totaal afschrijvingen	223.969	247.193	228.128

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
4.3.2 Verzekeringslasten	-	500	-
4.3.3 Onderhoudslasten	104.460	81.000	91.564
4.3.4 Lasten voor energie en water	303.911	490.420	226.920
4.3.5 Schoonmaakkosten	214.910	208.300	194.257
4.3.6 Belastingen en heffingen	28.741	26.750	26.650
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	239.400	214.400	175.000
4.3.8 Overige	8.011	6.650	5.950
Totaal huisvestingslasten	899.432	1.028.020	720.341

4.4 Overige instellingslasten

		Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	432.599	298.300	256.574
4.4.2	Inventaris en apparatuur	166.638	138.250	162.568
4.4.3	Leermiddelen	192.408	224.350	292.517
4.4.5	Overige	168.853	171.183	164.430
Totaal overige instellingslasten		960.497	832.083	876.089
	Accountantslasten	Realisatie 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Realisatie 2022 EUR
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	27.426	30.000	25.146
4.4.1.2	Andere controleopdrachten			-
4.4.1.3	Fiscale adviezen			-
4.4.1.4	Andere niet-controledienst			-
		27.426	30.000	25.146

De genoemde bedragen voor de controle van de jaarrekening betreffen de kosten van de jaarrekening van het betreffende jaar. Het bedrag over 2023 betreft een raming.
De accountant heeft geen andere werkzaamheden dan de controleopdracht verricht.

6 Financiële baten en lasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	144.355	0	4.095
6.1.3. Waardevermeerderingen FVA			
6.1.4. Opbrengsten van vorderingen FVA	9.507	0	6.623
	<u>153.861</u>	<u>0</u>	<u>10.718</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke kosten	-3.881	-8.360	-10.965
6.2.2. Waardeverminderingen FVA	<u>-6.599</u>	<u>0</u>	<u>-16.552</u>
	<u>-10.480</u>	<u>-8.360</u>	<u>-27.517</u>
6.1 Saldo financiële baten en lasten	<u>143.382</u>	<u>-8.360</u>	<u>-16.799</u>
Jaarresultaat	<u>493.110</u>	<u>-60.721</u>	<u>560.801</u>

F. Overzicht verbonden partijen

Naam	Stichting samenwerkingsverband PO 30-03, Optimale Onderwijs Kans
Juridische vorm	Stichting
Statutaire zetel	Heerbaan 250
	4817,NL Breda
Code activiteiten	4 (overig)
Eigen Vermogen 31-12-2023	onbekend
Resultaat 2023	onbekend
Art 2:403 BW	n.v.t.
Deelname %	n.v.t.
Consolidatie	nee

G. Verantwoording van Subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan

Omschrijving	Toewijzing	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk		

			Onderhanden/Ja/nee
Subsidie voor zij-instroom	2022/2/18526229 - 204839994	15-4-2022	onderhanden
Subsidie voor zij-instroom	2022/2/18526229 - 205339986	15-4-2022	onderhanden
Subsidie voor zij-instroom	2023/2/21963393 - 303939994	21-3-2023	onderhanden
Subsidie regeling lerarenbeurs	2023/2/22414966-141223	22-8-2023	onderhanden
Subsidie regeling lerarenbeurs	2023/2/22414966-144150	22-8-2023	onderhanden
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-1977	31-5-2023	onderhanden
Subsidie regeling lerarenbeurs	2022/2/19402544 - 131557	22-8-2022	ja
Subsidie regeling lerarenbeurs	2022/2/19402544 - 132355	22-8-2022	ja

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Datum	Bedrag	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
	Kenmerk		Toewijzing	1-jan-23	verslagjaar	Verslagjaar	31-dec-23	31-dec-23
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Datum	Bedrag	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
	Kenmerk		Toewijzing	1-jan-23	verslagjaar	Verslagjaar	31-dec-23	31-dec-23
			€	€	€	€	€	€
Totaal								
			€	€	€	€	€	€
totaal								

H. WNT verantwoording 2023 Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen

De WNT is van toepassing op Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 148.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse B, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 1, totale baten 4, aantal onderwijssoorten 1).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en

Gegevens 2023 bedragen x € 1	O.M. Vermeulen
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,95
Dienstbetrekking?	ja
Klasse	B
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.327
Beloningen betaalbaar op termijn	17.616
<i>Subtotaal</i>	<u>121.943</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	140.701
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT
Bezoldiging	<u><u>121.943</u></u>
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT

Gegevens 2022 bedragen x € 1	O.M. Vermeulen
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/7 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	39.914
Beloningen betaalbaar op termijn	7.745
<i>Subtotaal</i>	<u>47.659</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	57.670
Bezoldiging	<u><u>47.659</u></u>

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er waren geen leidinggevende topfunctionarissen in 2023 die hieraan voldoen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	I.C.M. Cornel	E.J.A.J. van de Weijer - Frederix	A.D.M. van Baalen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	9.439	6.284	6.259
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.200	14.800	14.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	9.439	6.284	6.259

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	I.C.M. Cornel	E.J.A.J. van de Weijer - Frederix	A.D.M. van Baalen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	3/11-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.215	4.863	4.102
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.450	14.300	14.300

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	S.H.E. van Gils	L.A. van de Water
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	6.307	6.374
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.800	14.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Bezoldiging	6.307	6.374

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	S.H.E. van Gils	L.A. van de Water
Functiegegevens	Lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	3/11 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	4.155	4.201
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.300	14.300

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of meer die aan deze categorie voldoen.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of meer die aan deze categorie voldoen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband geweest aan topfunctionarissen in 2023 of 2022.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

I. Bestemming van het resultaat 2023

Het resultaat van de staat van baten en lasten over 2023 bedraagt	493.110
Hiervan is te bestemmen voor:	
Algemene reserve	23.700
Bestemmingsreserves (publiek)	
- Nationaal Programma Onderwijs	-51.455
- Passend onderwijs	0
- Ondernemend werven	400.000
- Onderwijsinnovatie	100.000
- Huisvesting	-2.069
- Kwaliteit extra toevoeging 2023	150.000
- Kwaliteit inzet middelen 2023	-128.384
Bestemmingsreserve (privaat)	
- Verkoop grond	
- Oud papier	6.850
- Sponsorgelden	-314
- Culturele activiteiten	-5.218
Totaal	<u>493.110</u>

J. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die hier vermeld moeten worden.

K. ONDERTEKENING

Het College van Bestuur verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 te hebben opgesteld.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2023 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Ondertekening College van Bestuur
Made, 21 mei 2024

Voorzitter:
O.M. Vermeulen

De Raad van Toezicht verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 te hebben goedgekeurd.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2023 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Ondertekening Raad van Toezicht
Made, 21 mei 2024

Voorzitter:
I.C.M. Cornel

Lid:
S.H.E. van Gils

Lid:
L.A. van de Water

Lid:
E.J.A.J. van de Weijer - Frederix

Lid:
A.D.M. van Baalen

6. OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

D1 Geaevens over de rechtsoersoon

Bestuursnummer 43967
Naam instelling Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen

Postadres Postbus 23
Postcode / Plaats 4920 AA Made
Telefoon 0162-684990

Contactpersoon De heer O.M. Vermeulen
Telefoon 0162-684990
E-mail info@skod.org
Internet-site www.skod.org

Brin	Naam	Sector
03VX	Basisschool De Elsenhof	PO
04UF	Basisschool De Stuiifhoek	PO
06IE	RK Basisschool Zonzeel	PO
07NK	RK Basisschool Den Duin	PO
08LH	RK Basisschool De Zeggewijzer	PO
08WR	RK Basisschool De Lage Weide	PO

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De raad van toezicht van Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen,
gevestigd te Drimmelen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen te Drimmelen, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2023;
- (2) de staat van baten en lasten over 2023; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- verslag intern toezicht
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de

onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 24 april 2024

Moore DRV

w.g. drs. F. van der Maas RA

D1 Geaevens over de rechtsoersoon

Bestuursnummer 43967
Naam instelling Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen

Postadres Postbus 23
Postcode / Plaats 4920 AA Made
Telefoon 0162-684990

Contactpersoon De heer O.M. Vermeulen
Telefoon 0162-684990
E-mail info@skod.org
Internet-site www.skod.org

Brin	Naam	Sector
03VX	Basisschool De Elsenhof	PO
04UF	Basisschool De Stuiifhoek	PO
06IE	RK Basisschool Zonzeel	PO
07NK	RK Basisschool Den Duin	PO
08LH	RK Basisschool De Zeggewijzer	PO
08WR	RK Basisschool De Lage Weide	PO